

2023/2844

27.12.2023.

UREDBA (EU) 2023/2844 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

od 13. prosinca 2023.

o digitalizaciji pravosudne suradnje i pristupa pravosuđu u prekograničnim građanskim, trgovačkim i kaznenim stvarima te o izmjeni određenih akata u području pravosudne suradnje

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 81. stavak 2. točke (e) i (f) te članak 82. stavak 1. točku (d),

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacрта zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora ⁽¹⁾,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom ⁽²⁾,

budući da:

- (1) U svojoj komunikaciji od 2. prosinca 2020. naslovljenoj „Digitalizacija pravosuđa u Europskoj uniji. Paket mogućih instrumenata” Komisija je utvrdila da je potrebno modernizirati zakonodavni okvir za prekogranične postupke Unije u građanskom, trgovačkom i kaznenom pravu, u skladu s načelom „digitalizacija kao standard” te pritom osigurati uvođenje svih potrebnih zaštitnih mjera kako bi se izbjegla socijalna isključenost i osigurati uzajamno povjerenje, interoperabilnost i sigurnost.
- (2) Kako bi se ostvarilo potpuno funkcionalno područje slobode, sigurnosti i pravde, važno je da sve države članice rade na smanjivanju postojećih neujednačenosti u području digitalizacije sustavâ te da iskoriste mogućnosti dostupne u okviru relevantnih Unijinih mehanizama financiranja.
- (3) Radi poboljšanja pravosudne suradnje i pristupa pravosuđu, pravne akte Unije kojima se predviđa komunikacija među nadležnim tijelima, među ostalim tijelima i agencijama Unije, te između nadležnih tijela i fizičkih i pravnih osoba u građanskim i trgovačkim stvarima trebalo bi dopuniti utvrđivanjem uvjeta za provedbu takve komunikacije digitalnim sredstvima.
- (4) Ovom se Uredbom nastoje poboljšati učinkovitost i djelotvornost sudskih postupaka te olakšati pristup pravosuđu digitalizacijom postojećih komunikacijskih kanala, što bi trebalo dovesti do smanjenja troškova i uštede vremena, smanjenja administrativnog opterećenja i poboljšane otpornosti u slučajevima više sile za sva tijela uključena u prekograničnu pravosudnu suradnju. Upotreba digitalnih kanala za komunikaciju među nadležnim tijelima trebala bi dovesti do smanjenja kašnjenja u obradi predmeta, i kratkoročno i dugoročno. To bi trebalo donijeti koristi pojedincima, pravnim subjektima i nadležnim tijelima država članica te ojačati povjerenje u pravosudne sustave. Digitalizacija komunikacijskih kanala također bi donijela koristi u području prekograničnih kaznenih postupaka i u kontekstu Unijine borbe protiv kriminala. U tom smislu, visoka razina sigurnosti koju mogu pružiti digitalni komunikacijski kanali predstavlja korak naprijed i u pogledu zaštite prava dotičnih osoba, kao što su pravo na poštovanje privatnog i obiteljskog života te pravo na zaštitu osobnih podataka.
- (5) Temeljna prava i slobode svih osoba na koje utječe elektronička razmjena podataka na temelju ove Uredbe, posebno pravo na učinkovit pristup pravosuđu, pravo na pošteno suđenje, načelo nediskriminacije, pravo na poštovanje privatnog i obiteljskog života i pravo na zaštitu osobnih podataka, trebalo bi u potpunosti poštovati u skladu s pravom Unije.

⁽¹⁾ SL C 323, 26.8.2022., str. 77.

⁽²⁾ Stajalište Europskog parlamenta od 23. studenoga 2023. (još nije objavljeno u Službenom listu) i odluka Vijeća od 8. prosinca 2023.

- (6) Pri ispunjavanju svojih obveza na temelju ove Uredbe svi subjekti trebali bi poštovati načelo neovisnosti pravosuđa, uzimajući u obzir načelo diobe vlasti i ostala načela vladavine prava.
- (7) Učinkovit pristup pravosuđu temeljni je cilj područja slobode, sigurnosti i pravde. Digitalna transformacija ključan je korak prema poboljšanju pristupa pravosuđu te učinkovitosti, kvalitete i transparentnosti pravosudnih sustava.
- (8) Važno je razviti odgovarajuće kanale i alate kako bi se osiguralo da pravosudni sustavi mogu digitalno surađivati na učinkovit način. Stoga je ključno na razini Unije uspostaviti jedinstven instrument informacijske tehnologije koji među nadležnim tijelima omogućuje brzu, izravnu, interoperabilnu, pouzdanu, pristupačnu, sigurnu i učinkovitu prekograničnu elektroničku razmjenu podataka povezanih s predmetima. Komisija i države članice trebale bi osigurati da pravni stručnjaci budu uključeni u digitalnu transformaciju pravosudnih sustava.
- (9) Razvijeni su alati za digitalnu razmjenu podataka povezanih s predmetima, koji omogućuju da se izbjegne zamjena ili skupa preinaka postojećih informacijskih sustava koji su već uspostavljeni u državama članicama. Sustav za komunikaciju u okviru e-pravosuđa putem internetske razmjene podataka (e-CODEX), za koji je pravni okvir uspostavljen Uredbom (EU) 2022/850 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽³⁾, glavni je alat te vrste koji je dosad razvijen kako bi se među nadležnim tijelima osigurala brza, izravna, interoperabilna, održiva, pouzdana i sigurna prekogranična elektronička razmjena podataka povezanih s predmetima.
- (10) Digitalizacijom postupaka trebao bi se osigurati pristup pravosuđu za sve, uključujući osobe s invaliditetom. Decentralizirani informacijski sustav i europska elektronička pristupna točka uspostavljena ovom Uredbom trebali bi biti u skladu sa zahtjevima za pristupačnost interneta utvrđenima u Direktivi (EU) 2016/2102 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁴⁾. Istodobno bi metode elektroničkog plaćanja iz ove Uredbe trebale biti u skladu sa zahtjevima za pristupačnost utvrđenima u Direktivi (EU) 2019/882 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁵⁾.
- (11) Uspostavljanjem digitalnih kanala za prekograničnu komunikaciju izravno bi se doprinijelo poboljšanju pristupa pravosuđu tako što bi se fizičkim i pravnim osobama omogućilo da traže zaštitu svojih prava i prijavljuju tražbine, pokreću postupke i u digitalnom obliku razmjenjuju podatke povezane s predmetima s pravosudnim ili drugim nadležnim tijelima u postupcima koji su obuhvaćeni područjem primjene prava Unije u građanskim i trgovačkim stvarima.
- (12) Kako bi se osiguralo da alati elektroničke komunikacije imaju pozitivan učinak na pristup pravosuđu, države članice trebale bi dodijeliti dostatna sredstva za poboljšanje digitalnih vještina i pismenosti građana te bi posebnu pozornost trebale posvetiti tome da se osigura da nedostatak digitalnih vještina ne postane prepreka za upotrebu decentraliziranog informacijskog sustava. Države članice trebale bi osigurati da se osposobljavanje nudi svim uključenim pravosudnim stručnjacima, uključujući tužitelje, suce i administrativno osoblje, te nadležnim tijelima, kako bi se osigurala djelotvorna upotreba decentraliziranog informacijskog sustava. Cilj takvog osposobljavanja trebao bi biti poboljšanje funkcioniranja pravosudnih sustava u Uniji, kao i poštovanje temeljnih prava i vrijednosti, osobito tako da se pravosudnim stručnjacima omogući da učinkovito odgovore na sve izazove koji bi se mogli javiti tijekom postupaka ili saslušanja održanih putem videokonferencije ili druge tehnologije za komunikaciju na daljinu zbog njihove virtualne prirode. Komisija bi trebala poticati i podupirati države članice u tome da se prijave za bespovratna sredstva za osposobljavanje u okviru odgovarajućih financijskih programa Unije.

⁽³⁾ Uredba (EU) 2022/850 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 2022. o računalnom sustavu za prekograničnu elektroničku razmjenu podataka u području pravosudne suradnje u građanskim i kaznenim stvarima (sustav e-CODEX) i izmjeni Uredbe (EU) 2018/1726 (SL L 150, 1.6.2022., str. 1.).

⁽⁴⁾ Direktiva (EU) 2016/2102 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. listopada 2016. o pristupačnosti internetskih stranica i mobilnih aplikacija tijela javnog sektora (SL L 327, 2.12.2016., str. 1.).

⁽⁵⁾ Direktiva (EU) 2019/882 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. travnja 2019. o zahtjevima za pristupačnost proizvoda i usluga (SL L 151, 7.6.2019., str. 70.).

- (13) Ova Uredba trebala bi obuhvatiti i digitalizaciju komunikacije u predmetima s prekograničnim implikacijama koji su obuhvaćeni područjem primjene određenih pravnih akata Unije u građanskim, trgovačkim i kaznenim stvarima. Te bi akte trebalo navesti u prilogima ovoj Uredbi. Ova bi Uredba trebala obuhvaćati i komunikaciju između nadležnih tijela te tijela i agencija Unije, kao što su Ured europskog javnog tužitelja ili Eurojust, u predmetima u kojima su oni nadležni na temelju pravnih akata navedenih u Prilogu II. Ako su upravitelji u slučaju nesolventnosti na temelju nacionalnog prava nadležni za primanje tražbina koje je prijavio strani vjerovnik u postupku u slučaju nesolventnosti na temelju Uredbe (EU) 2015/848 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁶⁾, trebalo bi ih smatrati nadležnim tijelima u smislu ove Uredbe.
- (14) Ova Uredba ne bi trebala utjecati na pravila kojima se uređuju prekogranični sudski postupci, a koja su utvrđena pravnim aktima navedenima u prilogima I. i II., osim pravila koja se odnose na komunikaciju digitalnim sredstvima uvedenim ovom Uredbom. Ovom Uredbom ne bi trebalo dovoditi u pitanje nacionalno pravo o određivanju bilo kojeg tijela ili osobe zaduženih za bilo koji aspekt provjere i podnošenja zahtjeva, dokumenata i informacija. Zahtjevi na temelju primjenjivog nacionalnog prava u pogledu autentičnosti, točnosti, pouzdanosti, vjerodostojnosti i odgovarajućeg pravnog oblika dokumenata ili informacija trebali bi ostati nepromijenjeni, osim pravila koja se odnose na komunikaciju digitalnim sredstvima, a uvedena su ovom Uredbom.
- (15) Pitanje može li se smatrati da predmet ima prekogranične implikacije trebalo bi utvrditi na temelju pravnih akata navedenih u prilogima I. i II. Ova se Uredba ne bi trebala primjenjivati ako je u pravnim aktima navedenima u prilogima I. i II. izričito navedeno da bi postupak komunikacije među nadležnim tijelima trebao biti uređen nacionalnim pravom.
- (16) Obveze na temelju ove Uredbe ne bi se trebale primjenjivati na usmenu komunikaciju, primjerice telefonom ili uživo.
- (17) Ova se Uredba ne bi trebala primjenjivati na dostavu pismena u skladu s Uredbom (EU) 2020/1784 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁷⁾ ni na izvođenje dokaza u skladu s Uredbom (EU) 2020/1783 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁸⁾. Tim uredbama već su predviđena posebna pravila o digitalizaciji pravosudne suradnje. Međutim, kako bi se poboljšala izravna elektronička dostava pismena koja se treba provesti osobi koja ima poznatu adresu za dostavu u drugoj državi članici, ovom Uredbom trebale bi se uvesti određene izmjene u Uredbu (EU) 2020/1784.
- (18) Kad Komisija surađuje s vanjskim akterima u fazama projektiranja i uspostave europske elektroničke pristupne točke, ti bi akteri trebali imati iskustvo u sigurnom, jednostavnom i pristupačnom razvoju IT-a.
- (19) Da bi se među državama članicama osigurala sigurna, učinkovita, brza, interoperabilna, povjerljiva i pouzdana komunikacija za potrebe prekograničnih sudskih postupaka u građanskim, trgovačkim i kaznenim stvarima, trebalo bi upotrebljavati primjerenu komunikacijsku tehnologiju, pod uvjetom da su ispunjeni određeni uvjeti u pogledu sigurnosti, cjelovitosti i pouzdanosti primljenog dokumenta i identifikacije sudionika u komunikaciji. Stoga bi trebalo uspostaviti siguran, učinkovit i pouzdan decentralizirani informacijski sustav za razmjenu podataka u prekograničnim sudskim postupcima. Cilj decentralizacije informacijskih sustava trebao bi biti omogućivanje sigurne razmjene podataka među nadležnim tijelima, pri čemu nijedna od institucija Unije nije uključena u sadržaj te razmjene. Decentralizirani informacijski sustav trebao bi omogućiti i sigurnu razmjenu podataka između države članice te tijela i agencija Unije, kao što je Eurojust, u predmetima koji su obuhvaćeni područjem primjene pravnih akata navedenih u Prilogu II.

⁽⁶⁾ Uredba (EU) 2015/848 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2015. o postupku u slučaju nesolventnosti (SL L 141, 5.6.2015., str. 19.).

⁽⁷⁾ Uredba (EU) 2020/1784 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2020. o dostavi, u državama članicama, sudskih i izvansudskih pismena u građanskim ili trgovačkim stvarima (dostava pismena) (SL L 405, 2.12.2020., str. 40.).

⁽⁸⁾ Uredba (EU) 2020/1783 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2020. o suradnji između sudova država članica u izvođenju dokaza u građanskim ili trgovačkim stvarima (izvođenje dokaza) (SL L 405, 2.12.2020., str. 1.).

- (20) Decentralizirani informacijski sustav trebao bi se sastojati od pozadinskih sustava u državama članicama te relevantnim tijelima i agencijama Unije te interoperabilnih pristupnih točaka putem kojih su ti sustavi povezani upotrebom sigurnih interkonekcija. Pristupne točke decentraliziranog informacijskog sustava trebale bi se temeljiti na sustavu e-CODEX.
- (21) Za potrebe ove Uredbe države članice trebale bi moći upotrebljavati softver koji je razvila Komisija (referentni implementacijski softver) umjesto nacionalnog informacijskog sustava. Taj referentni implementacijski softver trebao bi se temeljiti na modularnoj konfiguraciji, što znači da se softver pakira i isporučuje odvojeno od komponenata sustava e-CODEX potrebnih za njegovo povezivanje s decentraliziranim informacijskim sustavom. Takva bi konfiguracija državama članicama trebala omogućiti da ponovno upotrijebe ili poboljšaju postojeću nacionalnu infrastrukturu za pravosudnu komunikaciju u svrhu prekogranične upotrebe. U vezi s pitanjima koja se odnose na obveze održavanja, države članice mogle bi upotrebljavati i softver koji je razvila Haška konferencija o međunarodnom privatnom pravu (iSupport).
- (22) Komisija bi trebala biti odgovorna za izradu, razvoj i održavanje referentnog implementacijskog softvera, u skladu s načelima tehničke i integrirane zaštite podataka, te sa zahtjevima u pogledu pristupačnosti. Komisija bi trebala osmisliti, razviti i održavati referentni implementacijski softver u skladu sa zahtjevima i načelima u pogledu zaštite podataka utvrđenima u uredbama (EU) 2018/1725 ⁽⁹⁾ i (EU) 2016/679 ⁽¹⁰⁾ Europskog parlamenta i Vijeća te Direktivi (EU) 2016/680 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹¹⁾, a osobito s načelima tehničke i integrirane zaštite podataka te uz visoku razinu kibernetičke sigurnosti. Konkretno, svaka fizička ili pravna osoba koja sudjeluje u osmišljavanju, razvoju ili održavanju nacionalnih informacijskih sustava ili referentnog implementacijskog softvera trebala bi biti dužna poštovati te zahtjeve i načela. Referentni implementacijski softver također bi trebao sadržavati odgovarajuće tehničke mjere i omogućiti organizacijske mjere, uključujući nadzor nužan za osiguravanje razine sigurnosti i interoperabilnosti primjerene za razmjenu informacija u kontekstu prekograničnih sudskih postupaka. Kako bi se osigurala interoperabilnost s nacionalnim informacijskim sustavima, referentni implementacijski softver trebao bi moći primijeniti digitalne postupovne standarde, kako su definirani u Uredbi (EU) 2022/850, za odgovarajuće pravne akte navedene u prilogima I. i II. ovoj Uredbi.
- (23) Da bi se podnositeljima zahtjeva pružila brza, sigurna i učinkovita pomoć, komunikacija među nadležnim tijelima kao što su sudovi i središnja tijela osnovana na temelju uredbi Vijeća (EZ) br. 4/2009 ⁽¹²⁾ i (EU) 2019/1111 ⁽¹³⁾ u pravilu bi se trebala odvijati putem decentraliziranog informacijskog sustava.
- (24) Slanje putem decentraliziranog informacijskog sustava moglo bi biti onemogućeno zbog poremećaja u sustavu. Relevantna tijela Unije i države članice trebali bi što prije ukloniti svaki poremećaj u sustavu. Slanje bi u praksi moglo biti onemogućeno i zbog fizičke ili tehničke prirode onoga što treba prenijeti, primjerice ako je potrebno prenošenje fizičkih dokaza ili slanje izvornog dokumenta u papirnatom obliku radi procjene njegove vjerodostojnosti, ili zbog više sile. Situacije više sile u pravilu su rezultat nepredvidivih i neizbježnih događaja uzrokovanih razlogom koji nema veze s nadležnim tijelom. Ako se ne upotrebljava decentralizirani informacijski sustav, komunikacija bi se trebala provoditi najprikladnijim alternativnim sredstvom. Takvo bi alternativno sredstvo trebalo podrazumijevati, među ostalim, da se prenošenje obavlja što brže i na siguran način drugim sigurnim elektroničkim sredstvima, poštom ili osobno prenošenje ako je takvo prenošenje moguće.

⁽⁹⁾ Uredba (EU) 2018/1725 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2018. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka u institucijama, tijelima, uredima i agencijama Unije i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 45/2001 i Odluke br. 1247/2002/EZ (SL L 295, 21.11.2018., str. 39.).

⁽¹⁰⁾ Uredba (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka) (SL L 119, 4.5.2016., str. 1.).

⁽¹¹⁾ Direktiva (EU) 2016/680 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka od strane nadležnih tijela u svrhe sprečavanja, istrage, otkrivanja ili progona kaznenih djela ili izvršavanja kaznenih sankcija i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Okvirne odluke Vijeća 2008/977/PUP (SL L 119, 4.5.2016., str. 89.).

⁽¹²⁾ Uredba Vijeća (EZ) br. 4/2009 od 18. prosinca 2008. o nadležnosti, mjerodavnom pravu, priznavanju i izvršenju sudskih odluka te suradnji u stvarima koje se odnose na obvezu uzdržavanja (SL L 7, 10.1.2009., str. 1.).

⁽¹³⁾ Uredba Vijeća (EU) 2019/1111 od 25. lipnja 2019. o nadležnosti, priznavanju i izvršenju odluka u bračnim sporovima i u stvarima povezanim s roditeljskom odgovornošću te o međunarodnoj otmiци djece (SL L 178, 2.7.2019., str. 1.).

- (25) Decentralizirani informacijski sustav trebao bi se automatski upotrebljavati u komunikaciji među nadležnim tijelima. Međutim, radi osiguravanja fleksibilnosti pravosudne suradnje u određenim bi situacijama mogla biti prikladnija druga sredstva komunikacije. To bi moglo biti primjereno ako je nadležnim tijelima potrebna izravna osobna komunikacija, a osobito za izravnu komunikaciju među sudovima na temelju uredaba (EU) 2015/848 i (EU) 2019/1111 kao i za izravnu komunikaciju među nadležnim tijelima na temelju okvirnih odluka Vijeća 2005/214/PUP⁽¹⁴⁾, 2006/783/PUP⁽¹⁵⁾, 2008/909/PUP⁽¹⁶⁾, 2008/947/PUP⁽¹⁷⁾ i 2009/829/PUP⁽¹⁸⁾, Direktive 2014/41/EU Europskog parlamenta i Vijeća⁽¹⁹⁾ ili Uredbe (EU) 2018/1805 Europskog parlamenta i Vijeća⁽²⁰⁾ ako se komunikacija među nadležnim tijelima može odvijati bilo kojim sredstvima ili bilo kojim prikladnim sredstvima, kako je predviđeno tim aktima. U tim bi slučajevima nadležna tijela mogla upotrebljavati manje formalna sredstva komunikacije kao što je e-pošta.

Druga sredstva komunikacije mogla bi biti primjerena i ako komunikacija uključuje postupanje s osjetljivim podacima ili ako se pretvaranjem opsežne dokumentacije u elektronički oblik nameće nerazmjerno administrativno opterećenje nadležnom tijelu koje šalje dokumentaciju. S obzirom na to da se nadležna tijela bave osjetljivim podacima, pri odabiru prikladnih sredstava komunikacije uvijek bi trebalo zajamčiti sigurnost i pouzdanost razmjene informacija. Decentralizirani informacijski sustav uvijek bi trebalo smatrati najprikladnijim sredstvom za razmjenu obrazaca utvrđenih na temelju pravnih akata navedenih u prilogima I. i II. ovoj Uredbi. Međutim, obrasci bi se mogli razmjenjivati drugim sredstvima u predmetima u kojima se nadležna tijela različitih država članica nalaze na istoj lokaciji u državi članici kako bi pomogla u provedbi postupaka pravosudne suradnje na temelju pravnih akata navedenih u Prilogu II. ovoj Uredbi, ako je to nužno zbog hitnosti predmeta, primjerice u situacijama na temelju Direktive 2014/41/EU u kojima tijelo izdavatelj pomaže u izvršenju Europskog istražnog naloga u državi izvršiteljici ili ako nadležna tijela različitih država članica na sastanku uživo koordiniraju postupke pravosudne suradnje na temelju pravnih akata navedenih u Prilogu II. ovoj Uredbi.

- (26) Kad je riječ o komponentama decentraliziranog informacijskog sustava, za koje je odgovorna Unija, u skladu sa sigurnosnim zahtjevima utvrđenima Uredbom (EU) 2022/850 subjekt koji upravlja komponentama sustava trebao bi imati dovoljno resursa kako bi se osiguralo njihovo pravilno funkcioniranje.
- (27) Kako bi se fizičkim i pravnim osobama olakšao pristup nadležnim tijelima u građanskim i trgovačkim stvarima, ovom Uredbom trebalo bi uspostaviti pristupnu točku na razini Unije, odnosno „europsku elektroničku pristupnu točku“, kao dio decentraliziranog informacijskog sustava, koja bi trebala sadržavati informacije za fizičke i pravne osobe o njihovoj pravu na pravnu pomoć i putem koje bi one trebale moći prijavljivati tražbine odnosno podnositi tužbe, podnositi zahtjeve, slati, tražiti i primati informacije relevantne za postupak, među ostalim digitalizirane spise predmeta ili njihove dijelove, te komunicirati s nadležnim tijelima, ili ovlastiti svojeg zastupnika da to čini u njihovo ime, u slučajevima obuhvaćenima ovom Uredbom, ili bi im se trebala dostavljati sudska ili izvansudska pismena. Europska elektronička pristupna točka trebala bi biti smještena na europskom portalu e-pravosuđe koji služi kao jedinstveno sučelje za pravosudne informacije i usluge u Uniji.

⁽¹⁴⁾ Okvirna odluka Vijeća 2005/214/PUP od 24. veljače 2005. o primjeni načela uzajamnog priznavanja na novčane kazne (SL L 76, 22.3.2005., str. 16.).

⁽¹⁵⁾ Okvirna odluka Vijeća 2006/783/PUP od 6. listopada 2006. o primjeni načela međusobnog priznavanja naloga za oduzimanje (SL L 328, 24.11.2006., str. 59.).

⁽¹⁶⁾ Okvirna odluka Vijeća 2008/909/PUP od 27. studenoga 2008. o primjeni načela uzajamnog priznavanja presuda u kaznenim predmetima kojima se izriču kazne zatvora ili mjere koje uključuju oduzimanje slobode s ciljem njihova izvršenja u Europskoj uniji (SL L 327, 5.12.2008., str. 27.).

⁽¹⁷⁾ Okvirna odluka Vijeća 2008/947/PUP od 27. studenoga 2008. o primjeni načela uzajamnog priznavanja na presude i probacijske odluke s ciljem nadzora probacijskih mjera i alternativnih sankcija (SL L 337, 16.12.2008., str. 102.).

⁽¹⁸⁾ Okvirna odluka Vijeća 2009/829/PUP od 23. listopada 2009. o primjeni načela uzajamnog priznavanja odluka o mjerama nadzora među državama članicama Europske unije kao alternative privremenom pritvoru (SL L 294, 11.11.2009., str. 20.).

⁽¹⁹⁾ Direktiva 2014/41/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 3. travnja 2014. o Europskom istražnom nalogu u kaznenim stvarima (SL L 130, 1.5.2014., str. 1.).

⁽²⁰⁾ Uredba (EU) 2018/1805 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. studenoga 2018. o uzajamnom priznavanju naloga za zamrzavanje i naloga za oduzimanje (SL L 303, 28.11.2018., str. 1.).

- (28) Primjenjuje se pravo na pravnu pomoć kako je predviđeno pravom Unije i nacionalnim pravom, osobito pravo na pravnu pomoć kako je utvrđeno Uredbom (EU) br. 650/2012 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²¹⁾, uredbama Vijeća (EZ) br. 4/2009 i (EU) 2019/1111 i Direktivom Vijeća 2003/8/EZ ⁽²²⁾. Fizičke i pravne osobe trebale bi moći pristupiti relevantnim informacijama na portalu e-pravosuđe putem poveznica na europskoj elektroničkoj pristupnoj točki.
- (29) U kontekstu komunikacije fizičkih i pravnih osoba s nadležnim tijelima u građanskim i trgovačkim stvarima u prekograničnim predmetima, elektronička komunikacija trebala bi se upotrebljavati kao alternativa postojećim sredstvima komunikacije, uključujući nacionalna sredstva, a da se pritom ne utječe na način na koji fizičke ili pravne osobe komuniciraju sa svojim nacionalnim tijelima, u skladu s nacionalnim pravom. U slučaju komunikacije pravnih osoba s nadležnim tijelima trebalo bi poticati automatsku upotrebu elektroničkih sredstava. Međutim, kako pristup pravosuđu putem digitalnih sredstava ne bi doprinio daljnjem produbljenu digitalnog jaza, dotičnim osobama trebala bi se prepustiti odluka o tome hoće li kao sredstvo komunikacije upotrijebiti elektroničku komunikaciju predviđenu ovom Uredbom ili druga sredstva komunikacije. To je posebno važno kako bi se uzele u obzir posebne okolnosti osoba koje možda nemaju potrebna tehnička sredstva ili digitalne vještine za pristup digitalnim uslugama i osoba s invaliditetom, s obzirom na to da su se države članice i Unija obvezale na poduzimanje odgovarajućih mjera u skladu s Konvencijom Ujedinjenih naroda o pravima osoba s invaliditetom.
- (30) Kako bi se poboljšali prekogranična elektronička komunikacija i slanje dokumenata putem decentraliziranog informacijskog sustava, među ostalim putem europske elektroničke pristupne točke, dokumentima koji se šalju putem decentraliziranog informacijskog sustava ne bi trebalo uskratiti pravni učinak niti bi se za njih trebalo smatrati da su nedopuštena u postupku samo zato što su u elektroničkom obliku. Međutim, tim načelom ne bi se trebala dovoditi u pitanje procjena pravnih učinaka ili dopuštenost takvih dokumenata koji bi mogli biti dokaz u skladu s nacionalnim pravom.
- (31) Da bi se olakšala usmena saslušanja u postupcima u građanskim, trgovačkim i kaznenim stvarima s prekograničnim implikacijama, ovom Uredbom trebala bi se predvidjeti mogućnost upotrebe videokonferencije ili druge tehnologije za komunikaciju na daljinu.
- (32) Videokonferencija ili druga tehnologija za komunikaciju na daljinu trebala bi nadležnom tijelu omogućiti provjeru identiteta osoba koje treba saslušati te omogućiti vizualnu, audio i usmenu komunikaciju tijekom saslušanja. Puki telefonski poziv ne bi trebalo smatrati prikladnom tehnologijom za komunikaciju na daljinu za usmeno saslušanje. Upotrijebljena tehnologija trebala bi biti u skladu s primjenjivim standardima za zaštitu osobnih podataka, povjerljivosti komunikacija i sigurnosti podataka, bez obzira na vrstu saslušanja za koju se upotrebljava.
- (33) Provođenje saslušanja putem videokonferencije ili druge tehnologije za komunikaciju na daljinu ne bi trebalo odbiti samo zato što ne postoje nacionalna pravila kojima se uređuje upotreba tehnologije za komunikaciju na daljinu. U takvom bi se slučaju trebala *mutatis mutandis* primjenjivati najprimjerenija pravila u okviru nacionalnog prava, kao što su pravila o izvođenju dokaza.
- (34) Ova Uredba ne bi trebala utjecati na pravo na tumačenje, a videokonferencije ili druga tehnologija za komunikaciju na daljinu koja se upotrebljava u postupcima u građanskim, trgovačkim ili kaznenim stvarima trebala bi omogućiti upotrebu tumačenja.
- (35) Kako bi se olakšale usmena saslušanja u postupcima u građanskim i trgovačkim stvarima s prekograničnim implikacijama, ovom bi se Uredbom trebala predvidjeti mogućnost upotrebe videokonferencije ili druge tehnologije za komunikaciju na daljinu za sudjelovanje stranaka ili njihovih zastupnika u takvim saslušanjima, pod uvjetom da je relevantna tehnologija dostupna, da postoji mogućnost stranaka da dostave mišljenje o upotrebi takve tehnologije i da je upotreba takve tehnologije prikladna u odnosu na posebne okolnosti predmeta. Ova Uredba ne bi trebala spriječiti ni osobe koje pomažu stranci ni javne tužitelje u građanskim i trgovačkim stvarima da prisustvuju saslušanju putem videokonferencije ili druge tehnologije za komunikaciju na daljinu, u skladu s primjenjivim nacionalnim pravom.

⁽²¹⁾ Uredba (EU) br. 650/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2012. o nadležnosti, mjerodavnom pravu, priznavanju i izvršavanju odluka i prihvaćanju i izvršavanju javnih isprava u nasljednim stvarima i o uspostavi Europske potvrde o nasljeđivanju (SL L 201, 27.7.2012., str. 107.).

⁽²²⁾ Direktiva Vijeća 2003/8/EZ od 27. siječnja 2003. o unapređenju pristupa pravosuđu u prekograničnim sporovima utvrđivanjem minimalnih zajedničkih pravila o pravnoj pomoći u takvim sporovima (SL L 26, 31.1.2003., str. 41.).

- (36) Postupak za pokretanje i provođenje saslušanja u građanskim i trgovačkim stvarima putem videokonferencije ili druge tehnologije za komunikaciju na daljinu trebao bi biti uređen pravom države članice u kojoj se postupak odvija. Ako je snimanje saslušanja predviđeno nacionalnim pravom države članice koja provodi saslušanje u građanskim ili trgovačkim stvarima, stranke bi trebalo obavijestiti o tim odredbama i, ako je to predviđeno, o njihovoj mogućnosti da se protive snimanju.
- (37) Pri odlučivanju o dopuštanju sudjelovanja stranaka i njihovih zastupnika u saslušanju u građanskim i trgovačkim stvarima putem videokonferencije ili druge tehnologije za komunikaciju na daljinu, nadležno tijelo trebalo bi odabrati prikladnu metodu za ispitivanje mišljenja stranaka u skladu s nacionalnim postupovnim pravom.
- (38) Ako je nadležno tijelo u postupku u građanskim ili trgovačkim stvarima odlučilo dopustiti sudjelovanje barem jednoj stranci ili drugim osobama u saslušanju putem videokonferencije, to bi nadležno tijelo trebalo osigurati da te osobe imaju pristup tom saslušanju putem videokonferencije. Osobito, nadležno tijelo trebalo bi tim osobama poslati poveznicu kako bi mogle sudjelovati u toj videokonferenciji i pružiti tehničku pomoć. Na primjer, nadležno tijelo trebalo bi dati upute o softveru koji će se upotrebljavati i prema potrebi organizirati tehničko testiranje prije saslušanja. Nadležno tijelo trebalo bi uzeti u obzir posebne potrebe osoba s invaliditetom.
- (39) Ako dijete na temelju nacionalnog prava sudjeluje u postupku u građanskim ili trgovačkim stvarima, osobito kao stranka, ono bi trebalo moći sudjelovati na saslušanju putem videokonferencije ili druge tehnologije za komunikaciju na daljinu predviđene ovom Uredbom, pri čemu treba uzeti u obzir njegova postupovna prava. S druge strane, ako dijete sudjeluje u postupku u svrhu izvođenja dokaza u građanskim ili trgovačkim stvarima, na primjer ako dijete treba biti saslušano kao svjedok, ono bi se moglo saslušati i putem videokonferencije ili druge tehnologije za komunikaciju na daljinu u skladu s Uredbom (EU) 2020/1783.
- (40) Ako nadležno tijelo zatraži sudjelovanje neke osobe u svrhu izvođenja dokaza u građanskim ili trgovačkim stvarima, sudjelovanje te osobe na saslušanju putem videokonferencije ili druge tehnologije za komunikaciju na daljinu trebalo bi biti uređeno Uredbom (EU) 2020/1783.
- (41) Ova Uredba ne bi se trebala primjenjivati na upotrebu videokonferencije ili druge tehnologije za komunikaciju na daljinu u građanskim i trgovačkim stvarima u kojima je takva upotreba već predviđena pravnim aktima navedenima u Prilogu I. ili u stvarima koje nemaju prekogranične implikacije. Osim toga, ova se Uredba ne bi trebala primjenjivati na upotrebu videokonferencije ili druge tehnologije za komunikaciju na daljinu u postupcima javnobilježničke ovjere.
- (42) U kaznenim stvarima, postupak za pokretanje i provođenje saslušanja putem videokonferencije ili druge tehnologije za komunikaciju na daljinu trebao bi biti uređen pravom države članice koja provodi saslušanje. Državu članicu koja provodi saslušanje putem videokonferencije ili druge tehnologije za komunikaciju na daljinu trebalo bi tumačiti kao državu članicu koja je podnijela zahtjev za upotrebu videokonferencije ili druge tehnologije za komunikaciju na daljinu.
- (43) Pravila utvrđena ovom Uredbom o upotrebi videokonferencije ili druge tehnologije za komunikaciju na daljinu za saslušanje u postupcima pravosudne suradnje u kaznenim stvarima ne bi se trebala primjenjivati na saslušanje putem videokonferencije ili druge tehnologije za komunikaciju na daljinu u svrhu izvođenja dokaza ili održavanja suđenja koje bi moglo završiti donošenjem odluke o krivnji ili nedužnosti osumnjičenika ili okrivljenika. Ovom Uredbom ne bi se trebali dovoditi u pitanje Direktiva 2014/41/EU, Konvencija o uzajamnoj pravnoj pomoći u kaznenim stvarima među državama članicama Europske unije i Okvirna odluka Vijeća 2002/465/PUP⁽²³⁾.

⁽²³⁾ Okvirna odluka Vijeća 2002/465/PUP od 13. lipnja 2002. o zajedničkim istražnim timovima (SL L 162, 20.6.2002., str. 1.).

- (44) Kako bi se zaštitilo pravo na pošteno suđenje i pravo na obranu, osumnjičenik, okrivljenik ili osuđenik, ili osoba na koju se nalog odnosi, kako je definirana u Uredbi (EU) 2018/1805, koja nije osumnjičenik, okrivljenik ili osuđenik, trebali bi dati svoju suglasnost za upotrebu videokonferencije ili druge tehnologije za komunikaciju na daljinu za saslušanje u postupcima pravosudne suradnje u kaznenim stvarima. Nadležno tijelo trebalo bi moći odstupiti od zahtjeva za traženje suglasnosti osumnjičenika, okrivljenika, osuđenika ili osobe na koju se nalog odnosi samo u iznimnim okolnostima u kojima je takvo odstupanje propisno opravdano zbog ozbiljnih prijetnji javnoj sigurnosti i javnom zdravlju, za koje se pokazalo da su stvarne i trenutačne ili predvidljive. Primjena izuzeća u pogledu traženja suglasnosti za videokonferencije trebala bi biti ograničena na ono što je potrebno te bi trebala u potpunosti poštovati Povelju Europske unije o temeljnim pravima („Povelja”). Ako nije zatražena suglasnost, osumnjičenik, okrivljenik, osuđenik ili osoba na koju se nalog odnosi trebali bi imati mogućnost zatražiti preispitivanje u skladu s nacionalnim pravom i uz puno poštovanje Povelje.
- (45) Ako su prava osumnjičenika, okrivljenika ili osuđenika prekršena u kontekstu saslušanja koje se provodi putem videokonferencije ili druge tehnologije za komunikaciju na daljinu, trebalo bi osigurati pristup djelotvornom pravnom lijeku u skladu s člankom 47. Povelje. Pristup djelotvornom pravnom lijeku trebao bi biti zajamčen i osobama na koje se nalog odnosi, a koje nisu osumnjičenik, okrivljenik ili osuđenik, u kontekstu saslušanja putem videokonferencije ili druge tehnologije za komunikaciju na daljinu u postupcima na temelju Uredbe (EU) 2018/1805.
- (46) Nadležna tijela odgovorna za saslušanje putem videokonferencije ili druge tehnologije za komunikaciju na daljinu u kaznenim stvarima trebala bi osigurati da je komunikacija između osumnjičenika, okrivljenika, osuđenika ili osobe na koju se nalog odnosi u postupku na temelju Uredbe (EU) 2018/1805 i njihova odvjetnika, neposredno prije i tijekom saslušanja, povjerljiva u skladu s primjenjivim nacionalnim pravom.
- (47) Ako se saslušanje putem videokonferencije ili druge tehnologije za komunikaciju na daljinu organizira u kaznenim stvarima, nadležno tijelo koje je primilo zahtjev da organizira takvo saslušanje („nadležno tijelo koje je primilo zahtjev”) trebalo bi osigurati da osumnjičenik, okrivljenik, osuđenik ili osoba na koju se nalog odnosi kako je definirana u Uredbi (EU) 2018/1805, uključujući osobe s invaliditetom, imaju pristup potrebnoj infrastrukturi za upotrebu videokonferencije ili druge tehnologije za komunikaciju na daljinu. To bi trebalo uključivati odgovornost za osiguravanje pristupa, primjerice prostorima u kojima će se održati saslušanje i dostupnoj tehničkoj opremi. Ako u prostorima nadležnog tijela koje je primilo zahtjev nije dostupna tehnička oprema, to bi tijelo trebalo moći poduzeti praktične mjere radi organiziranja saslušanja u prostorima drugog tijela kako bi se ona provela putem videokonferencije ili druge tehnologije za komunikaciju na daljinu, ako je to moguće, u skladu s nacionalnim postupcima.
- (48) Uredbom (EU) br. 910/2014 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁴⁾ uspostavlja se zajednički regulatorni okvir Unije za priznavanje sredstava elektroničke identifikacije i elektroničkih usluga povjerenja („usluge povjerenja e-IDAS”), osobito elektroničkih potpisa, elektroničkih pečata, vremenskih žigova, usluga elektroničke dostave i autentifikacije mrežnih stranica koji u prekograničnom smislu imaju jednak pravni status kao i njihovi fizički ekvivalenti. Stoga bi ova Uredba trebala predvidjeti upotrebu usluge povjerenja e-IDAS za potrebe digitalne komunikacije.
- (49) Ako je za dokument koji se prenosi u okviru elektroničke komunikacije na temelju ove Uredbe potreban pečat ili potpis, nadležna tijela trebala bi upotrebljavati kvalificirani elektronički pečat ili potpis kako su definirani u Uredbi (EU) br. 910/2014, a fizičke ili pravne osobe trebale bi upotrebljavati kvalificirani elektronički potpis ili elektroničku identifikaciju. Međutim, ova Uredba ne bi trebala utjecati na formalne zahtjeve koji se primjenjuju na dokumente koji se prilažu zahtjevu, koji bi mogli biti digitalni izvornici ili ovjerene preslike. Ovom se Uredbom ne bi trebalo dovoditi u pitanje ni nacionalno pravo u pogledu konverzije dokumenata ni zahtjevi u pogledu autentičnosti, točnosti, pouzdanosti, vjerodostojnosti i prikladnog pravnog oblika dokumenta ili informacija, osim u vezi s uvjetima koji se odnose na komunikaciju digitalnim sredstvima, a uvedeni su ovom Uredbom.

⁽²⁴⁾ Uredba (EU) br. 910/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. srpnja 2014. o elektroničkoj identifikaciji i uslugama povjerenja za elektroničke transakcije na unutarnjem tržištu i stavljanju izvan snage Direktive 1999/93/EZ (SL L 257, 28.8.2014., str. 73.).

- (50) Kako bi se olakšalo plaćanje naknada u predmetima s prekograničnim implikacijama koji su obuhvaćeni područjem primjene pravnih akata Unije u građanskim i trgovačkim stvarima navedenima u Prilogu I. tehnička sredstva elektroničkog plaćanja naknada trebala bi biti u skladu s primjenjivim pravilima o pristupačnosti. Upotreba metoda plaćanja koji su široko dostupni u cijeloj Uniji, kao što su kreditne kartice, debitne kartice, e-novčanik i bankovni transferi, trebala bi biti moguća u internetskom okruženju i dostupna putem europske elektroničke pristupne točke.
- (51) Kako bi se u potpunosti postigli ciljevi ove Uredbe, a postojeći pravni akti Unije u građanskim, trgovačkim i kaznenim stvarima uskladili s ovom Uredbom, njome se uvode izmjene u sljedeće pravne akte: uredbe (EZ) br. 805/2004 ⁽²⁵⁾, (EZ) br. 1896/2006 ⁽²⁶⁾, (EZ) br. 861/2007 ⁽²⁷⁾, (EU) br. 606/2013 ⁽²⁸⁾, (EU) br. 655/2014 ⁽²⁹⁾, (EU) 2015/848 i (EU) 2018/1805 Europskog parlamenta i Vijeća. Tim se izmjenama želi osigurati da se komunikacija odvija u skladu s pravilima i načelima utvrđenima u ovoj Uredbi. Izmjene direktiva i okvirnih odluka u građanskim, trgovačkim i kaznenim stvarima uvode se Direktivom (EU) 2023/2843 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽³⁰⁾.
- (52) U skladu sa stavcima 22. i 23. Međuinstitucijskog sporazuma od 13. travnja 2016. o boljoj izradi zakonodavstva ⁽³¹⁾ Komisija bi trebala evaluirati ovu Uredbu na temelju informacija prikupljenih posebnim mehanizmima praćenja, među ostalim kvantitativnim i kvalitativnim procjenama svakog pravnog akta navedenog u prilogima I. i II. ovoj Uredbi, kako bi procijenila stvarne učinke ove Uredbe u praksi, a posebno kako bi ispitala učinak na učinkovitost i djelotvornost digitalizacije prekogranične pravosudne suradnje te potrebu za daljnjim djelovanjem.
- (53) Referentni implementacijski softver koji Komisija razvije kao pozadinski sustav trebao bi programski prikupljati podatke potrebne za praćenje te bi takve podatke trebalo slati Komisiji. Ako se države članice odluče za upotrebu nacionalnog informacijskog sustava umjesto referentnog implementacijskog softvera koji razvije Komisija, takav sustav mogao bi biti opremljen za programsko prikupljanje tih podataka i u tom slučaju te bi podatke trebalo slati Komisiji. Poveznik sustava e-CODEX mogao bi biti opremljen i funkcijom koja omogućuje dohvat relevantnih statističkih podataka.
- (54) U predmetima u kojima se podaci o broju saslušanja tijekom kojih se upotrebljavala videokonferencija ne mogu automatski prikupljati i kako bi se ograničilo dodatno administrativno opterećenje povezano s prikupljanjem podataka, svaka država članica trebala bi odrediti najmanje jedan sud ili nadležno tijelo za potrebe utvrđivanja uzorka za praćenje. Određeni sud ili nadležno tijelo trebalo bi zadužiti da prikuplja i Komisiji šalje takve podatke o vlastitim saslušanjima na temelju kojih bi trebalo procijeniti koja je količina podataka potrebna za evaluaciju ove Uredbe u određenoj državi članici. Određeni sud ili nadležno tijelo trebali bi biti nadležni za provođenje saslušanja putem videokonferencije u skladu s ovom Uredbom. U područjima u kojima se u smislu ove Uredbe nadležnim tijelima smatraju tijela koja nisu sudovi ili tužitelji, primjerice javni bilježnici, utvrđeni uzorak za praćenje trebao bi biti reprezentativan i za njihovu provedbu ove Uredbe.

⁽²⁵⁾ Uredba (EZ) br. 805/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. travnja 2004. o uvođenju europskog naloga za izvršenje za nesporne tražbine (SL L 143, 30.4.2004., str. 15.).

⁽²⁶⁾ Uredba (EZ) br. 1896/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2006. o uvođenju postupka za europski platni nalog (SL L 399, 30.12.2006., str. 1.).

⁽²⁷⁾ Uredba (EZ) br. 861/2007 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. srpnja 2007. o uvođenju europskog postupka za sporove male vrijednosti (SL L 199, 31.7.2007., str. 1.).

⁽²⁸⁾ Uredba (EU) br. 606/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. lipnja 2013. o uzajamnom priznavanju zaštitnih mjera u građanskim stvarima (SL L 181, 29.6.2013., str. 4.).

⁽²⁹⁾ Uredba (EU) br. 655/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o uspostavi postupka za europski nalog za blokadu računa kako bi se pojednostavila prekogranična naplata duga u građanskim i trgovačkim stvarima (SL L 189, 27.6.2014., str. 59.).

⁽³⁰⁾ Direktiva (EU) 2023/2843 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2023. o izmjeni direktiva 2011/99/EU i 2014/41/EU Europskog parlamenta i Vijeća, Direktive Vijeća 2003/8/EZ i okvirnih odluka Vijeća 2002/584/PUP, 2003/577/PUP, 2005/214/PUP, 2006/783/PUP, 2008/909/PUP, 2008/947/PUP, 2009/829/PUP i 2009/948/PUP u pogledu digitalizacije pravosudne suradnje (SL L 2023/2843, 27.12.2023., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2023/2843/oj>).

⁽³¹⁾ SL L 123, 12.5.2016., str. 1.

- (55) Primjenom ove Uredbe ne dovode se u pitanje dioba vlasti i neovisnost pravosuđa u državama kao ni postupovna prava sadržana u Povelji i pravu Unije, kao što su direktive o postupovnim pravima, odnosno direktive 2010/64/EU ⁽³²⁾, 2012/13/EU ⁽³³⁾, 2013/48/EU ⁽³⁴⁾, (EU) 2016/343 ⁽³⁵⁾, (EU) 2016/800 ⁽³⁶⁾ i (EU) 2016/1919 ⁽³⁷⁾ Europskog parlamenta i Vijeća, osobito pravo na tumačenje, pravo na pristup odvjetniku, pravo na pristup spisu predmeta, pravo na pravnu pomoć i pravo sudjelovanja na saslušanju.
- (56) Uredbe (EU) 2016/679 i (EU) 2018/1725 te Direktiva (EU) 2016/680 primjenjuju se na obradu osobnih podataka koja se provodi u decentraliziranom informacijskog sustavu. Kako bi se razjasnila odgovornost za obradu osobnih podataka koji se šalju ili primaju putem decentraliziranog informacijskog sustava, u ovoj bi Uredbi trebalo navesti koga treba smatrati voditeljem obrade osobnih podataka. U tu bi svrhu trebalo smatrati da je svaki subjekt koji šalje ili prima podatke zasebno utvrdio svrhu i sredstva obrade osobnih podataka.
- (57) Radi osiguravanja jedinstvenih uvjeta za provedbu ove Uredbe u pogledu uspostavljanja decentraliziranog informacijskog sustava, provedbene ovlasti trebalo bi dodijeliti Komisiji. Te bi ovlasti trebalo izvršavati u skladu s Uredbom (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽³⁸⁾. Provedbeni akti trebali bi omogućiti državama članicama da prilagode svoje relevantne nacionalne informacijske sustave u svrhu povezivanja s decentraliziranim informacijskim sustavom.
- (58) S obzirom na to da ciljeve ove Uredbe, osobito usklađivanje digitalizacije prekogranične pravosudne suradnje ne mogu dostatno ostvariti države članice samostalnim djelovanjem jer, među ostalim, nije moguće jamčiti da su informacijski sustavi država članica te tijela i agencija Unije interoperabilni, nego se oni na bolji način mogu ostvariti na razini Unije putem koordiniranog djelovanja Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji (UEU). U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Uredba ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tih ciljeva.
- (59) U skladu s člancima 1. i 2. Protokola br. 22 o stajalištu Danske, priloženog UEU-u i Ugovoru o funkcioniranju Europske unije (UFEU), Danska ne sudjeluje u donošenju ove Uredbe te ona za nju nije obvezujuća niti se na nju primjenjuje.
- (60) U skladu s člancima 1. i 2. te člankom 4.a stavkom 1. Protokola br. 21 o stajalištu Ujedinjene Kraljevine i Irske s obzirom na područje slobode, sigurnosti i pravde, priloženog UEU-u i UFEU-u, i ne dovodeći u pitanje članak 4. navedenog protokola, Irska ne sudjeluje u donošenju ove Uredbe te ona za nju nije obvezujuća niti se na nju primjenjuje.
- (61) Provedeno je savjetovanje s Europskim nadzornikom za zaštitu podataka u skladu s člankom 42. stavkom 1. Uredbe (EU) 2018/1725 te je on dao službeno očitovanje 25. siječnja 2022.,

⁽³²⁾ Direktiva 2010/64/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 20. listopada 2010. o pravu na tumačenje i prevođenje u kaznenim postupcima (SL L 280, 26.10.2010., str. 1.).

⁽³³⁾ Direktiva 2012/13/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 22. svibnja 2012. o pravu na informiranje u kaznenom postupku (SL L 142, 1.6.2012., str. 1.).

⁽³⁴⁾ Direktiva 2013/48/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 22. listopada 2013. o pravu na pristup odvjetniku u kaznenom postupku i u postupku na temelju europskog uhidbenog naloga te o pravu na obavješćivanje treće strane u slučaju oduzimanja slobode i na komunikaciju s trećim osobama i konzularnim tijelima (SL L 294, 6.11.2013., str. 1.).

⁽³⁵⁾ Direktiva (EU) 2016/343 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. ožujka 2016. o jačanju određenih vidova pretpostavke nedužnosti i prava sudjelovati na raspravi u kaznenom postupku (SL L 65, 11.3.2016., str. 1.).

⁽³⁶⁾ Direktiva (EU) 2016/800 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. svibnja 2016. o postupovnim jamstvima za djecu koja su osumnjičeni ili optuženi u kaznenim postupcima (SL L 132, 21.5.2016., str. 1.).

⁽³⁷⁾ Direktiva (EU) 2016/1919 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. listopada 2016. o pravnoj pomoći za osumnjičene i okrivljene u kaznenom postupku i za tražene osobe u postupku na temelju europskog uhidbenog naloga (SL L 297, 4.11.2016., str. 1.).

⁽³⁸⁾ Uredba (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije (SL L 55, 28.2.2011., str. 13.).

DONIJELI SU OVU UREDBU:

POGLAVLJE I.

OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Predmet i područje primjene

1. Ovom Uredbom utvrđuje se jedinstven pravni okvir za upotrebu elektroničke komunikacije među nadležnim tijelima u postupcima pravosudne suradnje u građanskim, trgovačkim i kaznenim stvarima te za upotrebu elektroničke komunikacije između fizičkih ili pravnih osoba i nadležnih tijela u sudskim postupcima u građanskim i trgovačkim stvarima.

Osim toga, utvrđuju se pravila o:

- (a) upotrebi videokonferencije ili druge tehnologije za komunikaciju na daljinu u svrhe koje su različite od izvođenja dokaza na temelju Uredbe (EU) 2020/1783;
- (b) primjeni elektroničkih potpisa i elektroničkih pečata;
- (c) pravnim učincima elektroničkih dokumenata;
- (d) elektroničkom plaćanju naknada.

2. Ova se Uredba primjenjuje na elektroničku komunikaciju u postupcima pravosudne suradnje u građanskim, trgovačkim i kaznenim stvarima, kako je predviđeno člancima 3. i 4., te na saslušanja putem videokonferencije ili druge tehnologije za komunikaciju na daljinu u građanskim, trgovačkim i kaznenim stvarima, kako je predviđeno člancima 5. i 6.

Članak 2.

Definicije

Za potrebe ove Uredbe, primjenjuju se sljedeće definicije:

1. „nadležno tijelo” znači sud, ured javnog tužitelja, središnje tijelo i druga nadležna tijela definirani u pravnim aktima navedenima u prilogima I. i II. te određeni ili koji su priopćeni u skladu s njima, kao i tijela i agencija Unije koji sudjeluju u postupcima pravosudne suradnje u skladu s pravnim aktima navedenima u Prilogu II.; za potrebe članka 5. „nadležno tijelo” znači i svaki sud ili svako drugo tijelo koje je na temelju prava Unije ili nacionalnog prava nadležno za provođenje saslušanja putem videokonferencije ili druge tehnologije za komunikaciju na daljinu u građanskim i trgovačkim stvarima; za potrebe članka 6. „nadležno tijelo” znači i svaki sud ili svako drugo tijelo koje sudjeluje u postupcima utvrđenima u pravnim aktima navedenima u Prilogu II.;
2. „elektronička komunikacija” znači digitalna razmjena informacija putem interneta ili druge elektroničke komunikacijske mreže;
3. „decentralizirani informacijski sustav” znači mreža informacijskih sustava i interoperabilnih pristupnih točaka za čiji su rad odgovorne i kojom upravljaju pojedinačne države članice, tijela ili agencije Unije, koja omogućuje sigurnu i pouzdanu prekograničnu razmjenu informacija;
4. „europska elektronička pristupna točka” znači portal koji je dostupan u cijeloj Uniji fizičkim i pravnim osobama ili njihovim zastupnicima i koji je povezan s interoperabilnom pristupnom točkom u kontekstu decentraliziranog informacijskog sustava;
5. „naknade” znači plaćanja koja naplaćuju nadležna tijela u kontekstu postupaka na temelju pravnih akata navedenih u Prilogu I.;
6. „videokonferencija” znači tehnologija audiovizualnog prijenosa koja omogućuje dvosmjerno i simultano prenošenje slike i zvuka, što omogućuje vizualnu, zvučnu i usmenu interakciju.

POGLAVLJE II.

KOMUNIKACIJA MEĐU NADLEŽNIM TIJELIMA

Članak 3.

Sredstva komunikacije među nadležnim tijelima

1. Komunikacija na temelju pravnih akata navedenih u Prilogu I. među nadležnim tijelima različitih država članica i, na temelju pravnih akata navedenih u Prilogu II., među nadležnim tijelima različitih država članica i između nacionalnog nadležnog tijela te tijela ili agencije Unije, uključujući razmjenu obrazaca utvrđenih tim aktima, provodi se putem sigurnog, učinkovitog i pouzdanog decentraliziranog informacijskog sustava.

2. Nadležna tijela mogu, međutim, komunicirati alternativnim sredstvima ako elektronička komunikacija u skladu sa stavkom 1. nije moguća zbog:

- (a) poremećaja u radu decentraliziranog informacijskog sustava;
- (b) fizičke ili tehničke prirode materijala koji se prenosi; ili
- (c) više sile.

Za potrebe prvog podstavka nadležna tijela osiguravaju da se upotrebljavaju najbrža i najprikladnija alternativna sredstva komunikacije te da se njima osigurava sigurna i pouzdana razmjena informacija.

3. Dodatno uz iznimke iz stavka 2., ako upotreba decentraliziranog informacijskog sustava nije prikladna u određenoj situaciji, može se upotrijebiti bilo koje drugo sredstvo komunikacije. Nadležna tijela osiguravaju da se razmjena informacija na temelju ovog stavka odvija na siguran i pouzdan način.

4. Stavak 3. ne primjenjuje se na razmjenu obrazaca utvrđenih pravnim aktima navedenim u prilogima I. i II.

U predmetima u kojima se nadležna tijela različitih država članica nalaze na istoj lokaciji u državi članici kako bi pomogla u provedbi postupaka pravosudne suradnje na temelju pravnih akata navedenih u Prilogu II., ona mogu razmjenjivati obrasce drugim prikladnim sredstvima ako je to potrebno zbog hitnosti predmeta. Nadležna tijela osiguravaju da se razmjena obrazaca iz ovog podstavka odvija na siguran i pouzdan način.

5. Ovim se člankom ne dovode u pitanje primjenjive postupovne odredbe u pravu Unije i nacionalnom pravu o dopuštenosti dokumenata, uz iznimku zahtjeva koji se odnose na sredstva komunikacije.

6. Svaka država članica može odlučiti upotrebljavati decentralizirani informacijski sustav za komunikaciju među svojim nacionalnim tijelima u predmetima koji su obuhvaćeni područjem primjene pravnih akata navedenih u prilogima I. ili II.

7. Tijela ili agencije Unije mogu odlučiti upotrebljavati decentralizirani informacijski sustav za komunikaciju unutar tijela ili agencije u predmetima koji su obuhvaćeni područjem primjene pravnih akata navedenih u Prilogu II.

POGLAVLJE III.

KOMUNIKACIJA IZMEĐU FIZIČKIH ILI PRAVNIH OSOBA I NADLEŽNIH TIJELA U GRAĐANSKIM I TRGOVAČKIM STVARIMA

Članak 4.

Europska elektronička pristupna točka

1. Europska elektronička pristupna točka uspostavlja se na europskom portalu e-pravosuđe.
2. Europska elektronička pristupna točka može se upotrebljavati za elektroničku komunikaciju između fizičkih ili pravnih osoba ili njihovih zastupnika i nadležnih tijela u sljedećim slučajevima:
  - (a) postupcima predviđenima uredbama (EZ) br. 1896/2006, (EZ) br. 861/2007 i (EU) br. 655/2014;
  - (b) postupcima predviđenima Uredbom (EZ) br. 805/2004;
  - (c) postupcima za priznavanje, proglašenje izvršivosti ili odbijanje priznavanja predviđenima uredbama (EU) br. 650/2012, (EU) br. 1215/2012⁽³⁹⁾ i (EU) br. 606/2013 Europskog parlamenta i Vijeća i uredbama Vijeća (EZ) br. 4/2009, (EU) 2016/1103⁽⁴⁰⁾, (EU) 2016/1104⁽⁴¹⁾ i (EU) 2019/1111;
  - (d) postupcima povezanim s izdavanjem, ispravljanjem i povlačenjem:
    - i. izvoda predviđenih Uredbom (EZ) br. 4/2009;
    - ii. Europske potvrde o nasljeđivanju i ovjera predviđenih Uredbom (EU) br. 650/2012;
    - iii. potvrda predviđenih Uredbom (EU) br. 1215/2012;
    - iv. potvrda predviđenih Uredbom (EU) br. 606/2013;
    - v. ovjera predviđenih Uredbom (EU) 2016/1103;
    - vi. ovjera predviđenih Uredbom (EU) 2016/1104;
    - vii. potvrda predviđenih Uredbom (EU) 2019/1111;
  - (e) prijavi tražbine od strane stranog vjerovnika u postupku u slučaju nesolventnosti na temelju članka 53. Uredbe (EU) 2015/848;
  - (f) komunikaciji između fizičkih ili pravnih osoba ili njihovih zastupnika sa središnjim tijelima na temelju Uredbe Vijeća (EZ) br. 4/2009 i Uredbe (EU) 2019/1111 ili nadležnih tijela iz poglavlja IV. Direktive 2003/8/EZ.
3. Komisija je odgovorna za tehničko upravljanje europskom elektroničkom pristupnom točkom, njezin razvoj, pristupačnost, održavanje i sigurnost te tehničku podršku za korisnike. Komisija korisnicima besplatno pruža tehničku podršku.
4. Europska elektronička pristupna točka sadržava informacije za fizičke i pravne osobe o njihovu pravu na pravnu pomoć, među ostalim u prekograničnim postupcima. Ona također omogućuje da njihovi zastupnici djeluju u njihovo ime. Europska elektronička pristupna točka omogućuje fizičkim i pravnim osobama ili njihovim zastupnicima, u slučajevima iz stavka 2., da prijavljuju tražbine odnosno podnose tužbe, podnose zahtjeve, šalju i primaju informacije relevantne za postupak i komuniciraju s nadležnim tijelima, ili da im se dostave sudska ili izvansudska pismena.

⁽³⁹⁾ Uredba (EU) br. 1215/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2012. o nadležnosti, priznavanju i izvršenju sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima (SL L 351, 20.12.2012., str. 1.).

⁽⁴⁰⁾ Uredba Vijeća (EU) 2016/1103 od 24. lipnja 2016. o provedbi pojačane suradnje u području nadležnosti, mjerodavnog prava te priznavanja i izvršenja odluka u stvarima bračnoimovinskih režima (SL L 183, 8.7.2016., str. 1.).

⁽⁴¹⁾ Uredba Vijeća (EU) 2016/1104 od 24. lipnja 2016. o provedbi pojačane suradnje u području nadležnosti, mjerodavnog prava te priznavanja i izvršenja odluka u stvarima imovinskih posljedica registriranih partnerstava (SL L 183, 8.7.2016., str. 30.).

Komunikacija putem europske elektroničke pristupne točke mora biti u skladu sa zahtjevima prava Unije i nacionalnog prava relevantne države članice, osobito u pogledu forme, jezika i zastupanja.

5. Nadležna tijela prihvaćaju komunikaciju putem europske elektroničke pristupne točke u slučajevima iz stavka 2.
6. Pod uvjetom da su fizička ili pravna osoba ili njezin zastupnik dali izričitu prethodnu suglasnost za upotrebu europske elektroničke pristupne točke kao sredstva komunikacije ili metode dostave, nadležna tijela komuniciraju s tom fizičkom ili pravnom osobom ili njihovim zastupnikom u slučajevima iz stavka 2. putem te pristupne točke, te im mogu dostaviti pismena putem te pristupne točke. Svaka suglasnost specifična je za postupak u kojem se daje i daje se zasebno za potrebe komunikacije i dostave pismena. Ako se fizička ili pravna osoba namjerava koristiti europskom elektroničkom pristupnom točkom na vlastitu inicijativu za komunikaciju u postupku, mora moći dati svoju suglasnost u toj prvotnoj komunikaciji.
7. Europska elektronička pristupna točka mora biti takva da osigurava identifikaciju korisnika.

POGLAVLJE IV.

SASLUŠANJE PUTEM VIDEOKONFERENCIJE ILI DRUGE TEHNOLOGIJE ZA KOMUNIKACIJU NA DALJINU

Članak 5.

Sudjelovanje u saslušanju putem videokonferencije ili druge tehnologije za komunikaciju na daljinu u građanskim i trgovačkim stvarima

1. Ne dovodeći u pitanje posebne odredbe kojima se uređuje upotreba videokonferencije ili druge tehnologije za komunikaciju na daljinu u postupcima na temelju uređaba (EZ) br. 861/2007, (EU) br. 655/2014 i (EU) 2020/1783, i na zahtjev stranke ili njihova zastupnika ili, ako je to predviđeno nacionalnim pravom, na vlastitu inicijativu, u postupcima u građanskim i trgovačkim stvarima u kojima se jedna od stranaka ili njihov zastupnik nalazi u drugoj državi članici, nadležno tijelo odlučuje o sudjelovanju stranaka i njihovih zastupnika u saslušanju putem videokonferencije ili druge tehnologije za komunikaciju na daljinu na temelju:

- (a) dostupnosti takve tehnologije;
- (b) mišljenja stranaka u postupku o upotrebi takve tehnologije; i
- (c) prikladnosti upotrebe takve tehnologije s obzirom na posebne okolnosti predmeta.

2. Nadležno tijelo koje provodi saslušanje osigurava da stranke i njihovi zastupnici, uključujući osobe s invaliditetom, imaju pristup videokonferenciji za saslušanje.

3. Ako je snimanje saslušanja predviđeno nacionalnim pravom države članice u kojoj se postupak odvija, ista se pravila primjenjuju na saslušanja koje se provode putem videokonferencije ili druge tehnologije za komunikaciju na daljinu. Države članice u kojima se postupak odvija poduzimaju odgovarajuće mjere u skladu s nacionalnim pravom kako bi osigurale da su te snimke izrađene i pohranjene na siguran način i da ih se ne širi u javnosti.

4. Ne dovodeći u pitanje stavke 1., 2. i 3., postupak za saslušanja putem videokonferencije ili druge tehnologije za komunikaciju na daljinu uređen je nacionalnim pravom države članice koja provodi saslušanje.

Članak 6.

Saslušanje putem videokonferencije ili druge tehnologije za komunikaciju na daljinu u kaznenim stvarima

1. Ovaj se članak primjenjuje u postupcima na temelju sljedećih pravnih akata:

- (a) Okvirne odluke Vijeća 2002/584/PUP ⁽⁴²⁾, a posebno njezina članka 18. stavka 1. točke (a);
- (b) Okvirne odluke 2008/909/PUP, a posebno njezina članka 6. stavka 3.;
- (c) Okvirne odluke 2008/947/PUP, a posebno njezina članka 17. stavka 4.;
- (d) Okvirne odluke 2009/829/PUP, a posebno njezina članka 19. stavka 4.;
- (e) Direktive 2011/99/EU Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁴³⁾, a posebno njezina članka 6. stavka 4.;
- (f) Uredbe (EU) 2018/1805, a posebno njezina članka 33. stavka 1.

2. Ako nadležno tijelo države članice zatraži („nadležno tijelo koje je podnijelo zahtjev”) saslušanje osumnjičenika, okrivljenika, osuđenika ili osobe na koju se nalog odnosi, kako je definirana u članku 2. točki 10. Uredbe (EU) 2018/1805, koji nije osumnjičenik, okrivljenik ili osuđenik koji se nalazi u drugoj državi članici, u postupku na temelju pravnih akata navedenih u stavku 1. ovog članka, nadležno tijelo te druge države članice („nadležno tijelo koje je primilo zahtjev”) dopušta takvim osobama sudjelovanje na saslušanju putem videokonferencije ili druge tehnologije za komunikaciju na daljinu, pod uvjetom da:

- (a) posebne okolnosti predmeta opravdavaju upotrebu te tehnologije; i
- (b) osumnjičenik, okrivljenik, osuđenik ili osoba na koju se nalog odnosi dali su suglasnost za upotrebu videokonferencije ili druge tehnologije za komunikaciju na daljinu za to saslušanje u skladu sa zahtjevima iz drugog, trećeg i četvrtog podstavka ovog stavka.

Prije davanja suglasnosti za upotrebu videokonferencije ili druge tehnologije za komunikaciju na daljinu osumnjičenik ili okrivljenik moraju imati mogućnost zatražiti savjet odvjetnika u skladu s Direktivom 2013/48/EU. Nadležna tijela pružaju osobi koja treba biti saslušana informacije o postupku za provođenje saslušanja putem videokonferencije ili druge tehnologije za komunikaciju na daljinu, kao i o njezinim postupovnim pravima, uključujući pravo na tumačenje i pravo na pristup odvjetniku prije davanja privole.

Suglasnost se daje dobrovoljno i nedvosmisleno, a nadležno tijelo koje je podnijelo zahtjev provjerava tu suglasnost prije početka takvog saslušanja. Provjera suglasnosti bilježi se u zapisniku sa saslušanja u skladu s nacionalnim pravom države članice koja je podnijela zahtjev.

Ne dovodeći u pitanje načelo poštenog suđenja i pravo na pravno sredstvo na temelju nacionalnog postupovnog prava, nadležno tijelo može odlučiti da neće tražiti suglasnost osoba iz prvog podstavka točke (b) ovog stavka ako sudjelovanje uživo na saslušanju predstavlja ozbiljnu prijetnju javnoj sigurnosti ili javnom zdravlju za koju se pokazalo da je stvarna i trenutačna ili predvidljiva.

3. Nadležno tijelo koje je primilo zahtjev osigurava da osobe iz stavka 2., uključujući osobe s invaliditetom, imaju pristup potrebnoj infrastrukturi za upotrebu videokonferencije ili druge tehnologije za komunikaciju na daljinu.

4. Ovim se člankom ne dovode u pitanje drugi pravni akti Unije kojima se predviđa upotreba videokonferencije ili druge tehnologije za komunikaciju na daljinu u kaznenim stvarima.

5. Povjerljivost komunikacije između osumnjičenika, okrivljenika, osuđenika ili osobe na koju se nalog odnosi i njihova odvjetnika prije i tijekom saslušanja putem videokonferencije ili druge tehnologije za komunikaciju na daljinu osigurava se u skladu s primjenjivim nacionalnim pravom.

⁽⁴²⁾ Okvirna odluka Vijeća 2002/584/PUP od 13. lipnja 2002. o Europskom uhidbenom nalogu i postupcima predaje između država članica (SL L 190, 18.7.2002., str. 1.).

⁽⁴³⁾ Direktiva 2011/99/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2011. o europskom nalogu za zaštitu (SL L 338, 21.12.2011., str. 2.).

6. Prije saslušanja djeteta putem videokonferencije ili druge tehnologije za komunikaciju na daljinu o tome se bez odgode obavješćuje nositelje roditeljske odgovornosti, kako su definirani u članku 3. točki 2. Direktive (EU) 2016/800, ili drugu odgovarajuću odraslu osobu kako je navedeno u članku 5. stavku 2. te direktive. Pri donošenju odluke o saslušanju djeteta putem videokonferencije ili druge tehnologije za komunikaciju na daljinu nadležno tijelo uzima u obzir najbolji interes djeteta.

7. Ako je snimanje saslušanja u domaćim predmetima predviđeno nacionalnim pravom države članice, ista se pravila primjenjuju na saslušanja koje se provode putem videokonferencije ili druge tehnologije za komunikaciju na daljinu u prekograničnim predmetima. Država članica koja podnosi zahtjev poduzima odgovarajuće mjere u skladu s nacionalnim pravom kako bi osigurala da su te snimke izrađene i pohranjene na siguran način i da ih se ne širi u javnosti.

8. Osumnjičenik, okrivljenik, osuđenik ili osoba na koju se nalog odnosi trebali bi, u slučaju kršenja zahtjeva ili jamstava predviđenih ovim člankom, imati mogućnost podnijeti djelotvorno pravno sredstvo u skladu s nacionalnim pravom i uz puno poštovanje Povelje.

9. Ne dovodeći u pitanje stavke od 1. do 8., postupak za provođenje saslušanja putem videokonferencije ili druge tehnologije za komunikaciju na daljinu uređen je nacionalnim pravom države članice koja podnosi zahtjev. Nadležna tijela koja podnose zahtjev i nadležna tijela kojima se podnosi zahtjev dogovaraju se o praktičnim detaljima saslušanja.

POGLAVLJE V.

USLUGE POVJERENJA, PRAVNI UČINCI ELEKTRONIČKIH DOKUMENATA I ELEKTRONIČKO PLAĆANJE NAKNADA

Članak 7.

Elektronički potpisi i elektronički pečati

1. Opći pravni okvir za upotrebu usluga povjerenja utvrđen u Uredbi (EU) br. 910/2014 primjenjuje se na elektroničku komunikaciju na temelju ove Uredbe.
2. Ako je za dokument koji se prenosi u okviru elektroničke komunikacije na temelju članka 3. ove Uredbe potreban pečat ili potpis u skladu s pravnim aktima navedenima u prilogima I. i II. ovoj Uredbi, taj dokument sadržava kvalificirani elektronički pečat ili kvalificirani elektronički potpis kako su definirani u Uredbi (EU) br. 910/2014.
3. Ako je za dokument koji se prenosi u okviru elektroničke komunikacije u slučajevima iz članka 4. stavka 2. ove Uredbe potreban potpis osobe koja šalje dokument, ta osoba ispunjava taj uvjet putem:
  - (a) elektroničke identifikacije s visokom razinom sigurnosti kako je navedeno u članku 8. stavku 2. točki (c) Uredbe (EU) br. 910/2014; ili
  - (b) kvalificiranog elektroničkog potpisa kako je definiran u članku 3. stavku 12. Uredbe (EU) br. 910/2014.

Članak 8.

Pravni učinci elektroničkih dokumenata

Dokumentima koji se prenose u okviru elektroničke komunikacije ne uskraćuje se pravni učinak niti se za njih smatra da su nedopušteni u kontekstu prekograničnih sudskih postupaka na temelju pravnih akata navedenih u prilogima I. i II. samo zato što su u elektroničkom obliku.

Članak 9.

Elektroničko plaćanje naknada

1. Države članice omogućuju elektroničko plaćanje naknada, uključujući iz onih država članica u kojima se ne nalazi nadležno tijelo.
2. Tehnička sredstva elektroničkog plaćanja naknada moraju biti u skladu su s primjenjivim pravilima o pristupačnosti. Ako to dostupna sredstva elektroničkog plaćanja naknada omogućuju, ona moraju biti pristupačna putem europske elektroničke pristupne točke.

POGLAVLJE VI.

POSTUPOVNE ODREDBE I EVALUACIJA

Članak 10.

Donošenje provedbenih akata Komisije

1. Komisija donosi provedbene akte o decentraliziranom informacijskom sustavu iz članka 3. stavka 1. ove Uredbe i europskoj elektroničkoj pristupnoj točki iz članka 4. stavka 1. ove Uredbe kojima se utvrđuje sljedeće:
  - (a) tehničke specifikacije metoda komunikacije elektroničkim sredstvima za potrebe decentraliziranog informacijskog sustava;
  - (b) tehničke specifikacije komunikacijskih protokola;
  - (c) ciljevi informacijske sigurnosti i relevantne tehničke mjere kojima se osiguravaju minimalni standardi informacijske sigurnosti i visoka razina kibernetičke sigurnosti za obradu i prijenos informacija u okviru decentraliziranog informacijskog sustava;
  - (d) minimalni ciljevi dostupnosti i mogući povezani tehnički zahtjevi u pogledu usluga koje pruža decentralizirani informacijski sustav;
  - (e) digitalni postupovni standardi kako su definirani u članku 3. stavku 9. Uredbe (EU) 2022/850;
  - (f) vremenski raspored provedbe kojim se, među ostalim, utvrđuju datumi dostupnosti referentnog implementacijskog softvera iz članka 12. ove Uredbe, njegova instalacija koju provode nadležna tijela i, prema potrebi, dovršetak prilagodbi nacionalnih informacijskih sustava potrebnih za osiguravanje usklađenosti sa zahtjevima iz točaka od (a) do (e) iz ovog stavka; i
  - (g) tehničke specifikacije za europsku elektroničku pristupnu točku, uključujući sredstva koja se upotrebljavaju za elektroničku identifikaciju korisnika na visokoj razini sigurnosti kako je navedeno u članku 8. stavku 2. točki (c) Uredbe (EU) br. 910/2014 te razdoblje čuvanja informacija i dokumenata.
2. Provedbeni akti iz stavka 1. ovog članka donose se u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 15. stavka 2.
3. Provedbeni akti iz stavka 1. ovog članka donose se do:
  - (a) 17. siječnja 2026. za pravne akte navedene u točkama 3. i 4. Priloga I. i pravne akte navedene u točkama 1., 10. i 11. Priloga II.;
  - (b) 17. siječnja 2027. za pravne akte navedene u točkama 1., 8., 9. i 10. Priloga I. i pravne akte navedene u točkama 5. i 9. Priloga II.;
  - (c) 17. siječnja 2028. za pravne akte navedene u točkama 6., 11. i 12. Priloga I. i pravne akte navedene u točkama 2., 3., 4. i 8. Priloga II.; i
  - (d) 17. siječnja 2029. za pravne akte navedene u točkama 2., 5., 7. i 13. Priloga I. i pravne akte navedene u točkama 6. i 7. Priloga II.

Članak 11.

Osposobljavanje

1. Države članice osiguravaju da se dotičnim pravnim stručnjacima i nadležnim tijelima ponudi potrebno osposobljavanje za učinkovitu uporabu decentraliziranog informacijskog sustava te za odgovarajuću upotrebu videokonferencije ili druge tehnologije za komunikaciju na daljinu. Ne dovodeći u pitanje neovisnost pravosuđa i razlike u organizaciji pravosuđa diljem Unije te uz dužno poštovanje neovisnosti pravne struke, države članice potiču takvo osposobljavanje sudaca, tužitelja i drugih pravosudnih stručnjaka.
2. Komisija osigurava da je osposobljavanje pravosudnih stručnjaka za učinkovitu upotrebu decentraliziranog informacijskog sustava jedan od prioriteta osposobljavanja koji se podupiru relevantnim financijskim programima Unije.

3. Države članice potiču nadležna tijela na razmjenu najboljih praksi u pogledu videokonferencija kako bi se smanjili troškovi i povećala učinkovitost.
4. Komisija obavješćuje države članice o mogućnosti prijave za bespovratna sredstva u okviru odgovarajućih financijskih programa Unije za potporu aktivnosti iz stavaka 1. i 3.

Članak 12.

Referentni implementacijski softver

1. Komisija je odgovorna za izradu, pristupačnost, razvoj i održavanje referentnog implementacijskog softvera koji države članice mogu odlučiti upotrebljavati kao svoj pozadinski sustav umjesto nacionalnog informacijskog sustava. Izrada, razvoj i održavanje referentnog implementacijskog softvera financiraju se iz općeg proračuna Unije.
2. Komisija osigurava, održava i podupire referentni implementacijski softver besplatno.
3. Referentni implementacijski softver pruža zajedničko sučelje za komunikaciju s drugim nacionalnim informacijskim sustavima.

Članak 13.

Troškovi decentraliziranog informacijskog sustava, europske elektroničke pristupne točke i nacionalnih IT sustava

1. Svaka država članica ili subjekt koji upravlja odobrenom pristupnom točkom e-CODEX-a kako je definiran u članku 3. stavku 4. Uredbe (EU) 2022/850 snosi troškove instalacije, rada i održavanja pristupnih točaka decentraliziranog informacijskog sustava za koje su odgovorni.
2. Svaka država članica ili subjekt koji upravlja odobrenom pristupnom točkom e-CODEX-a kako je definiran u članku 3. stavku 4. Uredbe (EU) 2022/850 snosi troškove uspostave i prilagodbe svojih relevantnih nacionalnih ili, ako je primjenjivo, drugih informacijskih sustava kako bi bili interoperabilni s pristupnim točkama te snose troškove upravljanja tim sustavima, njihova rada i održavanja.
3. Komisija obavješćuje države članice o mogućnosti prijave za bespovratna sredstva u okviru odgovarajućih financijskih programa Unije za potporu aktivnosti iz stavaka 1. i 2.
4. Tijela i agencije Unije snose troškove instalacije, rada i održavanja komponenti decentraliziranog informacijskog sustava za koji su odgovorni.
5. Tijela i agencije Unije snose troškove uspostave i prilagodbe svojih sustava za upravljanje predmetima kako bi bili interoperabilni s pristupnim točkama te snose troškove upravljanja tim sustavima, njihova rada i održavanja.
6. Komisija snosi sve troškove povezane s europskom elektroničkom pristupnom točkom.

Članak 14.

Zaštita prenesenih informacija

1. Nadležno tijelo smatra se voditeljem obrade u smislu uredaba (EU) 2016/679 i (EU) 2018/1725 ili Direktive (EU) 2016/680 u pogledu obrade osobnih podataka koji se šalju ili primaju putem decentraliziranog informacijskog sustava.
2. Komisija se smatra voditeljem obrade u smislu Uredbe (EU) 2018/1725 u pogledu obrade osobnih podataka koju provodi europska elektronička pristupna točka.
3. Nadležna tijela osiguravaju da informacije koje se u kontekstu prekograničnih sudskih postupaka prenose drugom nadležnom tijelu i koje se smatraju povjerljivima na temelju prava države članice iz koje se informacije šalju podliježu pravilima o povjerljivosti utvrđenima pravom Unije i nacionalnim pravom države članice u koju se informacije šalju.

Članak 15.

Postupak odbora

1. Komisiji pomaže odbor. Navedeni odbor je odbor u smislu Uredbe (EU) br. 182/2011.
2. Pri upućivanju na ovaj stavak primjenjuje se članak 5. Uredbe (EU) br. 182/2011.

Članak 16.

Praćenje i evaluacija

1. Četiri godine od datuma stupanja na snagu provedbenih akata iz članka 10. stavka 3. točke (d) i svakih pet godina nakon toga Komisija provodi evaluaciju ove Uredbe te Europskom parlamentu i Vijeću podnosi izvješće potkrijepljeno informacijama koje države članice dostave Komisiji i informacijama koje ona prikupi. Komisija također uključuje procjenu učinka elektroničke komunikacije na jednakost procesnih sredstava u kontekstu prekograničnih građanskih i kaznenih postupaka. Komisija osobito procjenjuje primjenu članka 5. Na temelju te procjene Komisija prema potrebi podnosi zakonodavni prijedlog kojim se države članice obvezuju da stave na raspolaganje videokonferencije ili drugu tehnologiju za komunikaciju na daljinu, u kojem se navode relevantna tehnologija i standardi interoperabilnosti te kojim se uspostavlja pravosudna suradnja kako bi se strankama u postupku omogućio pristup infrastrukturi potrebnoj za upotrebu videokonferencije ili druge tehnologije za komunikaciju na daljinu u prostorima nadležnih tijela u državi članici u kojoj je stranka prisutna.
2. Osim ako se na temelju drugih pravnih akata Unije primjenjuje jednakovrijedan postupak obavješćivanja, države članice jednom godišnje Komisiji dostavljaju sljedeće informacije koje su važne za evaluaciju funkcioniranja i primjene ove Uredbe:
  - (a) tri godine od dana stupanja na snagu svakog od provedbenih akata iz članka 10. stavka 3., troškove nastale zbog uspostave ili prilagodbe svojih relevantnih nacionalnih informacijskih sustava kako bi bili interoperabilni s pristupnim točkama;
  - (b) tri godine od stupanja na snagu svakog od provedbenih akata iz članka 10. stavka 3. točke (b), trajanje prvostupanjskih sudskih postupaka na temelju pravnih akata navedenih u točkama 3., 4. i 9. Priloga I. od trenutka kad nadležno tijelo primi zahtjev do datuma odluke, ako su takve informacije dostupne;
  - (c) tri godine od datuma stupanja na snagu svakog od provedbenih akata iz članka 10. stavka 3., vrijeme potrebno za prenošenje informacija o odluci o priznavanju i izvršenju presude ili sudske odluke ili, ako to nije primjenjivo, za prenošenje informacija o rezultatima izvršenja takve presude ili sudske odluke na temelju pravnih akata navedenih u točkama od 1. do 7. i od 9. do 11. Priloga II., razvrstanih prema odgovarajućem pravnom aktu, ako je dostupno;
  - (d) tri godine od datuma stupanja na snagu svakog od provedbenih akata iz članka 10. stavka 3., broj zahtjeva prenesenih putem decentraliziranog informacijskog sustava u skladu s člankom 3. stavcima 1. i 2., ako su takve informacije dostupne.
3. Za potrebe utvrđivanja uzorka svaka država članica određuje jedno ili više nadležnih tijela koji prikupljaju podatke o broju saslušanja koje su provela ta tijela, a tijekom kojih se upotrebljavala videokonferencija ili druga tehnologija za komunikaciju na daljinu u skladu s člancima 5. i 6. Ti se podaci dostavljaju Komisiji od 2. svibnja 2026.
4. Referentni implementacijski softver i, ako je za to opremljen, nacionalni pozadinski sustav programski prikupljaju podatke iz stavka 2. točaka (b), (c) i (d) i te podatke jednom godišnje šalju Komisiji.
5. Države članice nastoje prikupiti podatke iz stavka 2. točaka (b), (c) i (d).

Članak 17.

Informacije koje treba dostaviti Komisiji

1. Države članice do 17. srpnja 2024. Komisiji dostavljaju sljedeće informacije kako bi bile dostupne putem europskog portala e-pravosuđe:

- (a) pojedinosti o nacionalnim IT portalima, ako je primjenjivo;
- (b) opis nacionalnih zakona i postupaka koji se primjenjuju na upotrebu videokonferencije u skladu s člancima 5. i 6.;
- (c) informacije o naknadama koje se plaćaju;
- (d) pojedinosti o metodama elektroničkog plaćanja koje su dostupne za naknade u prekograničnim predmetima;
- (e) tijelima nadležnima na temelju pravnih akata navedenih u prilogima I. i II., ako Komisija o njima još nije obaviještena u skladu s tim pravnim aktima.

Države članice bez odgode obavješćuju Komisiju o svim promjenama informacija iz prvog podstavka.

2. Države članice obavješćuju Komisiju o tome jesu li u mogućnosti primjenjivati članak 5. ili 6. ili upotrebljavati decentralizirani informacijski sustav i prije nego što se to zahtijeva ovom Uredbom. Komisija te informacije stavlja na raspolaganje u elektroničkom obliku, posebno putem europskog portala e-pravosuđe.

POGLAVLJE VII.

IZMJENE PRAVNIH AKATA U PODRUČJU PRAVOSUDNE SURADNJE U GRAĐANSKIM I TRGOVAČKIM STVARIMA

Članak 18.

Izmjena Uredbe (EZ) br. 805/2004

U članku 13. stavku 1. Uredbe (EZ) br. 805/2004 dodaje se sljedeća točka:

„(e) elektronička sredstva dostave iz članka 19. i 19.a Uredbe (EU) 2020/1784 Europskog parlamenta i Vijeća (*).

(*) Uredba (EU) 2020/1784 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2020. o dostavi, u državama članicama, sudskih i izvansudskih pismena u građanskim ili trgovačkim stvarima (dostava pismena) (SL L 405, 2.12.2020., str. 40.).”.

Članak 19.

Izmjene Uredbe (EZ) br. 1896/2006

Uredba (EZ) br. 1896/2006 mijenja se kako slijedi:

1. u članku 7. stavak 5. zamjenjuje se sljedećim:

„5. Zahtjev se predaje putem elektroničke komunikacije iz članka 4. Uredbe (EU) 2023/2844 Europskog parlamenta i Vijeća (*), u papirnatom obliku ili bilo kojim drugim sredstvom komunikacije, među ostalim elektroničkim, koje prihvaća država članica porijekla i koje je na raspolaganju sudu porijekla.

(*) Uredba (EU) 2023/2844 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2023. o digitalizaciji pravosudne suradnje i pristupa pravosuđu u prekograničnim građanskim, trgovačkim i kaznenim stvarima te o izmjeni određenih akata u području pravosudne suradnje (SL L 2023/2844, 27.12.2023., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2844/oj>).”;

2. u članku 7. stavku 6. prvi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Zahtjev potpisuje tužitelj ili, ako je primjenjivo, zastupnik tužitelja. Ako se zahtjev predaje u elektroničkom obliku u skladu sa stavkom 5. ovog članka, uvjet za potpisivanje zahtjeva ispunjava se u skladu s člankom 7. stavkom 3. Uredbe (EU) 2023/2844. Elektronički potpis priznaje se u državi članici porijekla i ne podliježe dodatnim uvjetima.”;

3. u članku 13. dodaje se sljedeći stavak:

„Europski platni nalog može se dostaviti tuženiku elektroničkim sredstvima dostave predviđenima u člancima 19. i 19.a Uredbe (EU) 2020/1784 Europskog parlamenta i Vijeća (*).

(*) Uredba (EU) 2020/1784 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2020. o dostavi, u državama članicama, sudskih i izvansudskih pismena u građanskim ili trgovačkim stvarima (dostava pismena) (SL L 405, 2.12.2020., str. 40.)”;

4. članak 16. mijenja se kako slijedi:

- (a) stavak 4. zamjenjuje se sljedećim:

„4. Prigovor se predaje putem elektroničke komunikacije iz članka 4. Uredbe (EU) 2023/2844, u papirnatom obliku ili bilo kojim drugim sredstvom komunikacije, među ostalim elektroničkim, koje prihvaća država članica porijekla i koje je na raspolaganju sudu porijekla.”;

- (b) u stavku 5. prvi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Prigovor potpisuje tuženik ili, ako je primjenjivo, njegov zastupnik. Ako se prigovor podnosi u elektroničkom obliku u skladu sa stavkom 4. ovog članka, uvjet za potpisivanje prigovora ispunjava se u skladu s člankom 7. stavkom 3. Uredbe (EU) 2023/2844. Elektronički potpis priznaje se u državi članici porijekla i ne podliježe dodatnim uvjetima.”.

Članak 20.

Izmjene Uredbe (EZ) br. 861/2007

Uredba (EZ) br. 861/2007 mijenja se kako slijedi:

1. u članku 4. stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Tužitelj pokreće europski postupak za sporove male vrijednosti ispunjavanjem standardnog obrasca A tužbenog zahtjeva, kako je navedeno u Prilogu I. ovoj Uredbi, i njegovim podnošenjem neposredno kod nadležnog suda, poštom, putem elektroničke komunikacije iz članka 4. Uredbe (EU) 2023/2844 Europskog parlamenta i Vijeća (*) ili drugim sredstvima komunikacije kao što su telefaks ili e-pošta, koja su prihvatljiva državi članici u kojoj se postupak pokreće. Obrazac zahtjeva sadržava opis dokaza koji potkrepljuju zahtjev te mu se, prema potrebi, prilažu odgovarajuće dokazne isprave.

(*) Uredba (EU) 2023/2844 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2023. o digitalizaciji pravosudne suradnje i pristupa pravosuđu u prekograničnim građanskim, trgovačkim i kaznenim stvarima te o izmjeni određenih akata u području pravosudne suradnje (SL L 2023/2844, 27.12.2023., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2844/oj>).”;

2. u članku 13. stavku 1. točka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„(a) poštom,”;

3. u članku 13. stavku 1. točka (b) zamjenjuje se sljedećim:

„(b) elektroničkim sredstvima dostave predviđenima u člancima 19. i 19.a Uredbe (EU) 2020/1784 Europskog parlamenta i Vijeća (*); ili

(*) Uredba (EU) 2020/1784 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2020. o dostavi, u državama članicama, sudskih i izvansudskih pismena u građanskim ili trgovačkim stvarima (dostava pismena) (SL L 405, 2.12.2020., str. 40.).“;

4. u članku 13. stavku 1. dodaje se sljedeća točka:

„(c) putem europske elektroničke pristupne točke uspostavljene na temelju članka 4. stavka 1. Uredbe (EU) 2023/2844, pod uvjetom da je adresat prethodno dao izričitu suglasnost za upotrebu tog sredstva za dostavu pismena u tijeku dotičnog europskog postupka za sporove male vrijednosti.“;

5. u članku 13. stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. Sva komunikacija između suda i stranaka ili drugih osoba koje sudjeluju u postupku, koja nije navedena u stavku 1., odvija se bilo:

(a) elektroničkim sredstvima, što se dokazuje potvrdom o primitku, ako su takva sredstva tehnički dostupna i dopuštena u skladu s postupovnim pravilima države članice u kojoj se vodi dotični europski postupak za sporove male vrijednosti, pod uvjetom da je dotična stranka ili osoba prethodno prihvatila takva sredstva komunikacije ili ako, u skladu s postupovnim pravilima države članice u kojoj ta stranka ili osoba ima domicil ili uobičajeno boravište, ima pravnu obvezu prihvatiti takva sredstva komunikacije; ili

(b) putem elektroničke komunikacije iz članka 4. Uredbe (EU) 2023/2844.“;

6. u članku 15.a stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. Države članice osiguravaju da stranke mogu elektronički platiti sudske pristojbe načinima plaćanja na daljinu, koji omogućuju strankama da izvrše uplatu i iz države članice koja nije država članica u kojoj se nalazi sud, u skladu s člankom 9. Uredbe (EU) 2023/2844.“.

Članak 21.

Izmjene Uredbe (EU) br. 606/2013

Uredba (EU) br. 606/2013 mijenja se kako slijedi:

1. u članku 8. stavku 2. prvi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Ako osoba koja predstavlja opasnost ima boravište u državi članici podrijetla, obavješćivanje se provodi u skladu s pravom te države članice. Ako osoba koja predstavlja opasnost ima boravište u državi članici koja nije država članica podrijetla, obavješćivanje se provodi preporučenom pošiljkom s povratnicom ili na drugi jednakovrijedan način, ili elektroničkim sredstvima dostave predviđenima u člancima 19. i 19.a Uredbe (EU) 2020/1784 Europskog parlamenta i Vijeća (*). Ako osoba koja predstavlja opasnost ima boravište u trećoj zemlji, obavješćivanje se provodi preporučenom pošiljkom s povratnicom ili na drugi jednakovrijedan način.“.

(*) Uredba (EU) 2020/1784 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2020. o dostavi, u državama članicama, sudskih i izvansudskih pismena u građanskim ili trgovačkim stvarima (dostava pismena) (SL L 405, 2.12.2020., str. 40.).“;

2. u članku 11. stavku 4. prvi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Ako osoba koja predstavlja opasnost ima boravište u zamoljenoj državi članici, obavješćivanje se provodi u skladu s pravom te države članice. Ako osoba koja predstavlja opasnost ima boravište u državi članici koja nije zamoljena država članica, obavješćivanje se provodi preporučenom pošiljkom s povratnicom ili na drugi jednakovrijedan način, ili elektroničkim sredstvima dostave predviđenima u člancima 19. i 19.a Uredbe (EU) 2020/1784. Ako osoba koja predstavlja opasnost ima boravište u trećoj zemlji, obavješćivanje se provodi preporučenom pošiljkom s povratnicom ili na drugi jednakovrijedan način.“.

Članak 22.

Izmjene Uredbe (EU) br. 655/2014

Uredba (EU) br. 655/2014 mijenja se kako slijedi:

1. u članku 8. stavak 4. zamjenjuje se sljedećim:

„4. Zahtjev i priložena dokumentacija mogu se podnijeti bilo kojim sredstvima komunikacije, uključujući elektroničkim, koja su dozvoljena u skladu s postupovnim pravilima države članice u kojoj je zahtjev podnesen ili putem elektroničke komunikacije iz članka 4. Uredbe (EU) 2023/2844 Europskog parlamenta i Vijeća (*).

(*) Uredba (EU) 2023/2844 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2023. o digitalizaciji pravosudne suradnje i pristupa pravosuđu u prekograničnim građanskim, trgovačkim i kaznenim stvarima te o izmjeni određenih akata u području pravosudne suradnje (SL L 2023/2844, 27.12.2023., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2844/oj>).”;

2. u članku 17. stavak 5. zamjenjuje se sljedećim:

„5. Vjerovnika se obavješćuje o odluci o zahtjevu u skladu s postupkom predviđenim pravom države članice izdavanja za istovrsne nacionalne naloge ili putem elektroničke komunikacije iz članka 4. Uredbe (EU) 2023/2844.”;

3. članak 29. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 29.

Slanje dokumenata

1. Kada ova Uredba predviđa slanje dokumenata u skladu s ovim člankom, takvo slanje obavlja se u skladu s Uredbom (EU) 2023/2844 ako je riječ o komunikaciji među tijelima ili bilo kojim prikladnim sredstvom ako je riječ o komunikaciji vjerovnika, pod uvjetom da je sadržaj primljenog dokumenta istinit i vjeran sadržaju prenesenog dokumenta te da su svi podaci sadržani u njemu lako čitljivi.

2. Sud ili tijelo koje je zaprimilo dokumente u skladu sa stavkom 1. ovog članka do kraja radnog dana koji slijedi nakon dana primitka šalje:

(a) potvrdu o primitku tijelu koje je poslalo dokumente u skladu s člankom 3. Uredbe (EU) 2023/2844; ili

(b) potvrdu o primitku vjerovniku ili banci koji su poslali dokumente na najbrži mogući način.

Sud ili tijelo koje je zaprimilo dokumente u skladu sa stavkom 1. ovog članka koristi se standardnim obrascem za potvrdu o primitku utvrđenim putem provedbenih akata donesenih u skladu sa savjetodavnim postupkom iz članka 52. stavka 2.”;

4. članak 36. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Zahtjev za pravno sredstvo na temelju članaka 33., 34. ili 35. podnosi se korištenjem obrasca za pravno sredstvo utvrđenog putem provedbenih akata donesenih u skladu sa savjetodavnim postupkom iz članka 52. stavka 2.

Zahtjev se može podnijeti u bilo kojem trenutku i može se podnijeti:

(a) bilo kojim sredstvima komunikacije, uključujući elektronička sredstva, koja su dozvoljena u skladu s postupovnim pravilima države članice u kojoj se zahtjev podnosi; ili

(b) putem elektroničke komunikacije iz članka 4. Uredbe (EU) 2023/2844.”;

(b) stavak 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. Osim ako je zahtjev podnio dužnik na temelju članka 34. stavka 1. točke (a) ili na temelju članka 35. stavka 3., odluka o zahtjevu izdaje se nakon što su obje strane dobile mogućnost iznijeti svoj slučaj, uključujući putem odgovarajućih sredstava komunikacijske tehnologije koja su dostupna i prihvaćena prema nacionalnom pravu svake uključene države članice ili putem elektroničke komunikacije predviđene Uredbom (EU) 2023/2844.”.

Članak 23.

Izmjene Uredbe (EU) 2015/848

Uredba (EU) 2015/848 mijenja se kako slijedi:

1. u članku 42. stavku 3. prva rečenica zamjenjuje se sljedećim:

„Suradnja iz stavka 1. ovog članka provodi se u skladu s člankom 3. Uredbe (EU) 2023/2844 Europskog parlamenta i Vijeća (*).

(*) Uredba (EU) 2023/2844 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2023. o digitalizaciji pravosudne suradnje i pristupa pravosuđu u prekograničnim građanskim, trgovačkim i kaznenim stvarima te o izmjeni određenih akata u području pravosudne suradnje (SL L 2023/2844, 27.12.2023., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2844/oj>).”;

2. članak 53. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 53.

Pravo na prijavu tražbina

Svaki strani vjerovnik može prijaviti tražbine u postupku u slučaju nesolventnosti bilo kojim sredstvom komunikacije koje je prihvaćeno u pravu države članice u kojoj je pokrenut postupak ili putem elektroničke komunikacije iz članka 4. Uredbe (EU) 2023/2844.

Za isključivu svrhu prijave tražbina nije obvezno zastupanje od strane odvjetnika ili drugog pravnog stručnjaka.”;

3. u članku 57. stavku 3. prva rečenica zamjenjuje se sljedećom:

„Suradnja iz stavka 1. ovog članka provodi se u skladu s člankom 3. Uredbe (EU) 2023/2844.”.

Članak 24.

Izmjene Uredbe (EU) 2020/1784

Uredba (EU) 2020/1784 mijenja se kako slijedi:

1. u članku 12. stavak 7. zamjenjuje se sljedećim:

„7. Za potrebe stavaka 1. i 2. diplomatski agenti ili konzularni službenici, u slučajevima kada se dostava izvršava u skladu s člankom 17., te tijelo ili osoba, u slučajevima kada se dostava izvršava u skladu s člankom 18., 19., 19.a ili 20., obavješćuju adresata da može odbiti primitak pismena i da se obrazac L iz Priloga I. ili pisana izjava o odbijanju mora poslati tim agentima ili službenicima odnosno tom tijelu ili osobi.”;

2. u članku 13. stavak 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. Ovaj članak također se primjenjuje na druga sredstva slanja i dostave sudskih pismena predviđena u odjeljku 2., uz iznimku članka 19.a.”;

3. umeće se sljedeći članak:

„Članak 19.a

Elektronička dostava putem europske elektroničke pristupne točke

1. Dostava sudskih pismena može se izvršiti izravno osobi koja ima poznatu adresu za dostavu u drugoj državi članici putem europske elektroničke pristupne točke uspostavljene na temelju članka 4. stavka 1. Uredbe (EU) 2023/2844 Europskog parlamenta i vijeća (*), pod uvjetom da je adresat dao izričitu prethodnu suglasnost za upotrebu tog elektroničkog sredstva za dostavu pismena tijekom dotičnog sudskog postupka.

2. Adresat potvrđuje primitak pismenâ potvrdom o primitku, koja uključuje datum primitka. Datum dostave pismena jest datum naveden u potvrdi o primitku. Isto se pravilo primjenjuje u slučaju dostave pismenâ čiji je primitak odbijen koja se ispravlja u skladu s člankom 12. stavkom 5.

(*) Uredba (EU) 2023/2844 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2023. o digitalizaciji pravosudne suradnje i pristupa pravosuđu u prekograničnim građanskim, trgovačkim i kaznenim stvarima te o izmjeni određenih akata u području pravosudne suradnje (SL L 2023/2844, 27.12.2023., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2844/oj>).”;

4. u članku 37. dodaje se sljedeći stavak:

„3. Članak 19.a primjenjuje se od prvog dana mjeseca koji slijedi nakon razdoblja od dvije godine od datuma stupanja na snagu provedbenih akata iz članka 10. stavka 3. točke (a) Uredbe (EU) 2023/2844.”

POGLAVLJE VIII.

IZMJENE PRAVNIH AKATA U PODRUČJU PRAVOSUDNE SURADNJE U KAZNENIM STVARIMA

Članak 25.

Izmjene Uredbe (EU) 2018/1805

Uredba (EU) 2018/1805 mijenja se kako slijedi:

1. u članku 4. stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Nalog za zamrzavanje šalje se u obliku potvrde o zamrzavanju. Tijelo izdavatelj potvrdu o zamrzavanju predviđenu u članku 6. šalje izravno tijelu izvršitelju ili, ako je primjenjivo, središnjem tijelu iz članka 24. stavka 2.”;

2. u članku 7. stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. Tijelo izvršitelj izvješćuje tijelo izdavatelja o izvršenju naloga za zamrzavanje, uključujući opis zamrznute imovine i, ako je dostupna, procjenu njezine vrijednosti. Takvo izvješćivanje provodi se bez nepotrebne odgode nakon što tijelo izvršitelj primi obavijest o tome da je izvršen nalog za zamrzavanje.”;

3. u članku 8. stavak 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. Odluka o odbijanju priznavanja ili izvršenja naloga za zamrzavanje donosi se bez odgode i o njoj se odmah obavješćuje tijelo izdavatelj.”;

4. u članku 9. stavak 4. zamjenjuje se sljedećim:

„4. Tijelo izvršitelj bez odgode priopćuje odluku o priznavanju i izvršenju naloga za zamrzavanje tijelu izdavatelju.”;

5. u članku 10. stavci 2. i 3. zamjenjuju se sljedećim:

„2. Tijelo izvršitelj odmah izvješćuje tijelo izdavatelja o odgodi izvršenja naloga za zamrzavanje, navodeći razloge za odgodu i, ako je to moguće, očekivano trajanje te odgode.

3. Čim razlozi za odgodu prestanu postojati, tijelo izvršitelj odmah poduzima mjere potrebne za izvršenje naloga za zamrzavanje i o tome obavješćuje tijelo izdavatelja.”;

6. u članku 12. stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. Tijelo izvršitelj može, uzimajući u obzir okolnosti slučaja, tijelu izdavatelju podnijeti obrazložen zahtjev da ograniči razdoblje tijekom kojeg se imovina zamrzava. Takav se zahtjev zajedno sa svim relevantnim popratnim informacijama šalje izravno tijelu izdavatelju. Pri razmatranju takvog zahtjeva tijelo izdavatelj u obzir uzima sve interese, uključujući interese tijela izvršitelja. Tijelo izdavatelj odgovara na zahtjev što je prije moguće. Ako se tijelo izdavatelj ne slaže s ograničenjem, ono o svojim razlozima obavješćuje tijelo izvršitelja. U tom slučaju imovina ostaje zamrznuta u skladu sa stavkom 1. Ako tijelo izdavatelj ne odgovori u roku od šest tjedana od primitka zahtjeva, tijelo izvršitelj više nije obvezno izvršiti nalog za zamrzavanje.”;

7. u članku 14. stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Nalog za oduzimanje šalje se u obliku potvrde o oduzimanju. Tijelo izdavatelj potvrdu o oduzimanju predviđenu u članku 17. šalje izravno tijelu izvršitelju ili, ako je primjenjivo, središnjem tijelu iz članka 24. stavka 2.”;

8. u članku 16. stavku 3. uvodna formulacija zamjenjuje se sljedećim:

„Tijelo izdavatelj odmah obavješćuje tijelo izvršitelja u sljedećim slučajevima: ”;

9. u članku 18. stavak 6. zamjenjuje se sljedećim:

„6. Čim se dovrši izvršenje naloga za oduzimanje, tijelo izvršitelj o rezultatima izvršenja obavješćuje tijelo izdavatelja.”;

10. u članku 19. stavak 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. Odluka o odbijanju priznavanja ili izvršenja naloga za oduzimanje donosi se bez odgode i o njoj se odmah obavješćuje tijelo izdavatelj.”;

11. u članku 20. stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. Tijelo izvršitelj bez odgode priopćuje odluku o priznavanju i izvršenju naloga za oduzimanje tijelu izdavatelju.”;

12. u članku 21. stavci 3. i 4. zamjenjuju se sljedećim:

„3. Tijelo izvršitelj odmah izvješćuje tijelo izdavatelja o odgodi izvršenja naloga za oduzimanje, navodeći razloge za odgodu i, ako je to moguće, očekivano trajanje te odgode.

4. Čim razlozi za odgodu prestanu postojati, tijelo izvršitelj bez odgode poduzima mjere potrebne za izvršenje naloga za oduzimanje i o tome obavješćuje tijelo izdavatelja.”;

13. u članku 25.:

- (a) naslov se zamjenjuje sljedećim:

„Sredstva komunikacije”;

- (b) stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Uz iznimku komunikacije na temelju članka 8. stavaka 2. i 4., članka 9. stavka 5., članka 19. stavka 2., članka 20. stavka 4. i članka 29. stavka 3., službena komunikacija na temelju ove Uredbe između tijela izdavatelja i tijela izvršitelja provodi se u skladu s člankom 3. Uredbe (EU) 2023/2844 Europskog parlamenta i Vijeća (*).

2. Ako je država članica odredila središnje tijelo, stavak 1. primjenjuje se i na službenu komunikaciju sa središnjim tijelom druge države članice.
3. Ako je potrebno, tijelo izdavatelj i tijelo izvršitelj međusobno se, bez odgode, savjetuju kako bi osigurali učinkovitu primjenu ove Uredbe, koristeći se svim prikladnim sredstvima komunikacije.

(*) Uredba (EU) 2023/2844 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2023. o digitalizaciji pravosudne suradnje i pristupa pravosuđu u prekograničnim građanskim, trgovačkim i kaznenim stvarima te o izmjeni određenih akata u području pravosudne suradnje (SL L 2023/2844, 27.12.2023., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2844/oj>).”;

14. u članku 27. stavci 2. i 3. zamjenjuju se sljedećim:

„2. Tijelo izdavatelj odmah obavješćuje tijelo izvršitelja o povlačenju naloga za zamrzavanje ili naloga za oduzimanje te o svakoj odluci ili mjeri zbog kojih treba povući nalog za zamrzavanje ili nalog za oduzimanje.

3. Čim dobije obavijest od tijela izdavatelja u skladu sa stavkom 2., tijelo izvršitelj prekida izvršenje naloga za zamrzavanje ili naloga za oduzimanje ako izvršenje još nije dovršeno. Tijelo izvršitelj državi izdavanja bez nepotrebne odgode šalje potvrdu o prekidu.”;

15. u članku 31. stavku 2. treći podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Savjetovanja, ili barem rezultat savjetovanja, bilježe se.”.

POGLAVLJE IX.

ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 26.

Stupanje na snagu i primjena

1. Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.
2. Primjenjuje se od 1. svibnja 2025.
3. Međutim, članci 3. i 4. primjenjuju se od prvog dana mjeseca koji slijedi nakon razdoblja od dvije godine od datuma stupanja na snagu odgovarajućih provedbenih akata iz članka 10. stavka 3. o uspostavi decentraliziranog informacijskog sustava za svaki od pravnih akata navedenih u prilogima I. i II.
4. Članci 3. i 4. primjenjuju se na postupke pokrenute od dana iz stavka 3. ovog članka.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u državama članicama u skladu s Ugovorima.

Sastavljeno u Strasbourgu 13. prosinca 2023.

Za Europski parlament
Predsjednica
R. METSOLA

Za Vijeće
Predsjednik
P. NAVARRO RÍOS

PRILOG I.

Pravni akti u području pravosudne suradnje u građanskim i trgovačkim stvarima

1. Direktiva Vijeća 2003/8/EZ od 27. siječnja 2003. o unapređenju pristupa pravosuđu u prekograničnim sporovima utvrđivanjem minimalnih zajedničkih pravila o pravnoj pomoći u takvim sporovima.
2. Uredba (EZ) br. 805/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. travnja 2004. o uvođenju europskog naloga za izvršenje za nesporne tražbine.
3. Uredba (EZ) br. 1896/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2006. o uvođenju postupka za europski platni nalog.
4. Uredba (EZ) br. 861/2007 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. srpnja 2007. o uvođenju europskog postupka za sporove male vrijednosti.
5. Uredba Vijeća (EZ) br. 4/2009 od 18. prosinca 2008. o nadležnosti, mjerodavnom pravu, priznavanju i izvršenju sudskih odluka te suradnji u stvarima koje se odnose na obvezu uzdržavanja.
6. Uredba (EU) br. 650/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2012. o nadležnosti, mjerodavnom pravu, priznavanju i izvršavanju odluka i prihvaćanju i izvršavanju javnih isprava u nasljednim stvarima i o uspostavi Europske potvrde o nasljeđivanju.
7. Uredba (EU) br. 1215/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2012. o nadležnosti, priznavanju i izvršenju sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima (preinačena).
8. Uredba (EU) br. 606/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. lipnja 2013. o uzajamnom priznavanju zaštitnih mjera u građanskim stvarima.
9. Uredba (EU) br. 655/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o uspostavi postupka za europski nalog za blokadu računa kako bi se pojednostavila prekogranična naplata duga u građanskim i trgovačkim stvarima.
10. Uredba (EU) 2015/848 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2015. o postupku u slučaju nesolventnosti.
11. Uredba Vijeća (EU) 2016/1103 od 24. lipnja 2016. o provedbi pojačane suradnje u području nadležnosti, mjerodavnog prava te priznavanja i izvršenja odluka u stvarima bračnoimovinskih režima.
12. Uredba Vijeća (EU) 2016/1104 od 24. lipnja 2016. o provedbi pojačane suradnje u području nadležnosti, mjerodavnog prava te priznavanja i izvršenja odluka u stvarima imovinskih posljedica registriranih partnerstava.
13. Uredba Vijeća (EU) 2019/1111 od 25. lipnja 2019. o nadležnosti, priznavanju i izvršenju odluka u bračnim sporovima i u stvarima povezanim s roditeljskom odgovornošću te o međunarodnoj otmici djece.

PRILOG II.

Pravni akti u području pravosudne suradnje u kaznenim stvarima

1. Okvirna odluka Vijeća 2002/584/PUP od 13. lipnja 2002. o Europskom uhidbenom nalogu i postupcima predaje između država članica.
2. Okvirna Odluka Vijeća 2003/577/PUP od 22. srpnja 2003. o izvršenju odluka o zamrzavanju imovine i osiguranju dokaza u Europskoj uniji ⁽¹⁾.
3. Okvirna odluka Vijeća 2005/214/PUP od 24. veljače 2005. o primjeni načela uzajamnog priznavanja na novčane kazne.
4. Okvirna odluka Vijeća 2006/783/PUP od 6. listopada 2006. o primjeni načela međusobnog priznavanja naloga za oduzimanje.
5. Okvirna odluka Vijeća 2008/909/PUP od 27. studenoga 2008. o primjeni načela uzajamnog priznavanja presuda u kaznenim predmetima kojima se izriču kazne zatvora ili mjere koje uključuju oduzimanje slobode s ciljem njihova izvršenja u Europskoj uniji.
6. Okvirna odluka Vijeća 2008/947/PUP od 27. studenoga 2008. o primjeni načela uzajamnog priznavanja na presude i probacijske odluke s ciljem nadzora probacijskih mjera i alternativnih sankcija.
7. Okvirna odluka Vijeća 2009/829/PUP od 23. listopada 2009. o primjeni načela uzajamnog priznavanja odluka o mjerama nadzora među državama članicama Europske unije kao alternative privremenom pritvoru.
8. Okvirna odluka Vijeća 2009/948/PUP od 30. studenoga 2009. o sprečavanju i rješavanju sporova o izvršavanju nadležnosti u kaznenim postupcima ⁽²⁾.
9. Direktiva 2011/99/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2011. o europskom nalogu za zaštitu.
10. Direktiva 2014/41/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 3. travnja 2014. o Europskom istražnom nalogu u kaznenim stvarima.
11. Uredba (EU) 2018/1805 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. studenoga 2018. o uzajamnom priznavanju naloga za zamrzavanje i naloga za oduzimanje.

⁽¹⁾ SL L 196, 2.8.2003., str. 45.

⁽²⁾ SL L 328, 15.12.2009., str. 42.